

Życzliwymi bądźmy

(por. Dz 28,2)

**Materiały na
TYDZIEŃ MODLITW
O JEDNOŚĆ CHRZEŚCIJAN
18-25 stycznia
i cały rok 2020**

Warszawa 2019

© Copyright by
Rada ds. Ekumenizmu
Konferencji Episkopatu Polski

i

Polska Rada Ekumeniczna

Teksty Pisma Świętego:

Biblia Ekumeniczna

*to jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu z księgami deuterokanonicznymi.
Przekład z języków oryginalnych, Towarzystwo Biblijne, wyd. I, Warszawa 2017.*

ISSN 0208-9424

Redakcja:

*Andrzej Gontarek
Sławomir Pawłowski
Edward Puślecki
Doroteusz Sawicki
Kalina Wojciechowska*

Tłumaczenie:

Agnieszka Burakowska

Przygotowanie do druku:

Sławomir Pawłowski

WPROWADZENIE

1. Słowo polskiego zespołu redakcyjnego

Sposób wykorzystania materiałów

Tydzień i rok

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan trwa od 18 do 25 stycznia. Termin ten został zaproponowany w 1908 r. przez pioniera ruchu ekumenicznego, Paula Wattsona z USA, aby obejmował czas między dniem wspominającym św. Piotra, a dniem upamiętniającym nawrócenie św. Pawła. Na półkuli południowej, gdzie w styczniu zwykle trwają wakacje, Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan jest zazwyczaj obchodzony w innym terminie, np. w okresie obejmującym święto Pięćdziesiątnicy (propozycja ruchu „Wiara i Ustrój” z 1926 r.), co również zyskuje rangę symbolu.

Usilnie zachęca się Kościoły, by korzystały z tych materiałów przez cały rok, np. podczas comiesięcznych spotkań czy nabożeństw ekumenicznych, godzin biblijnych, w pracy duszpasterskiej wśród młodzieży, studentów, dorosłych. Refleksje zawarte w broszurze mogą posłużyć np. za wstęp do dyskusji, którą z kolei można zakończyć zaproponowanymi modlitwami.

Zachęca się wiernych do kontynuowania ekumenicznej modlitwy i wzajemnych odwiedzin w ciągu całego roku.

Nabożeństwa codzienne i nabożeństwo centralne

W ramach Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan niektóre Kościoły, diecezje czy miasta organizują jedno nabożeństwo, inne spotykają się każdego dnia Tygodnia (a właściwie oktawy). Jeszcze inne wybierają spośród tych ośmiu nabożeństw jedno, któremu nadają charakter obchodów centralnych, świętowanych najczęściej w niedzielę. Należy tu podkreślić, że przypadająca w Tygodniu Modlitw niedziela ma szczególne znaczenie duszpasterskie.

Niniejsza broszura uwzględnia każdą z tych możliwości, czemu służy propozycja nabożeństwa słowa Bożego oraz bogaty zestaw modlitw na każdy dzień, łącznie z czytaniem biblijnymi i komentarzami.

Międzywyznaniowo i konfesyjnie

Materiały Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan można wykorzystać zarówno podczas nabożeństw międzywyznaniowych jak i w ramach nabożeństw jednej tylko konfesji, włączając proponowane modlitwy – na ile to możliwe – do własnych porządków liturgicznych.

Na nabożeństwach centralnych w diecezjach Kościoła rzymskokatolickiego, na które zapraszani są duchowni i świeccy z bratnich Kościołów chrześcijańskich, zalecane jest organizowanie nabożeństwa słowa Bożego. Jeżeli jednak raczej duszpasterskie podpowiadają, że ze względu na większy udział wiernych wskazane jest umieszczenie modlitw o jedność chrześcijan w ramach Mszy św., skorzystać należy z Mszału Rzymskiego, wzbogacając celebrację o podane w broszurze teksty (czytania biblijne, modlitwy).

Zwyczajem przyjętym w Polsce na nabożeństwach ekumenicznych jest międzywyznaniowa wymiana kaznodziei.

Wspólnotowo i indywidualnie

Choć wspólnotowa modlitwa o jedność chrześcijan ma charakter uprzywilejowany, to jednak chrześcijanin powinien także modlić się do

Ojca, „który widzi w ukryciu” (por. Mt 6,6). Materiały mogą służyć także tym, którzy chcieliby oddać się osobistej modlitwie w intencji jedności chrześcijan. Warto mieć przy tym świadomość, że wszyscy modlący się o większą widzialną jedność Kościoła – nawet gdy modlą się indywidualnie – tworzą wspólnotę.

Przygotowanie materiałów

Materiały na tegoroczny Tydzień Modlitw zostały przygotowane przez chrześcijan z Malty.

Teksty zostały ostatecznie opracowane i zatwierdzone przez członków Międzynarodowego Komitetu mianowanego przez Komisję Wiara i Ustrój Światowej Rady Kościołów i Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan.

Po raz dwudziesty trzeci polską wersję materiałów przygotował ekumeniczny zespół redakcyjny, powołany przez Komisję ds. Dialogu między Polską Radą Ekumeniczną a Konferencją Episkopatu Polski. Komisji współprzewodniczą: bp Jerzy Samiec (Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP) i bp Krzysztof Nitkiewicz (Kościół rzymskokatolicki). Do zespołu redakcyjnego należą obecnie:

Bp dr Edward Puślecki	Honorowy Zwierzchnik Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w RP, Warszawa
Dr hab. Kalina Wojciechowska	Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP, Warszawa
Ks. dr Doroteusz Sawicki	Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Warszawa
Ks. inf. Andrzej Gontarek	Kościół Polskokatolicki w RP, Lublin
Ks. dr hab. Sławomir Pawłowski SAC	Kościół Rzymskokatolicki, Lublin

2. Tekst biblijny

(Dz 27,18 – 28,10)

Burza na morzu

27¹⁸Ponieważ miotała nami gwałtowna burza, zaczęto następnego dnia pozbywać się ładunku. ¹⁹Trzeciego dnia wyrzucili własnoręcznie osprzęt statku. ²⁰Kiedy przez wiele dni nie pokazało się ani słońce, ani gwiazdy, a wichura szalała z nie mniejszą siłą, w końcu zaczęła znikać wszelka nadzieja naszego ocalenia.

²¹A gdy ludzie nie chcieli już nawet jeść, wtedy Paweł stanął pośrodku nich i powiedział: Trzeba było, mężowie, posłuchać mnie i nie odpływać z Krety. Uniknęlibyście tej niedoli i szkody. ²²Mimo to wzywam was teraz, abyście byli dobrej myśli, bo nikt z was nie zginie, tylko statek. ²³Tej nocy ukazał mi się bowiem anioł Boga, do którego należę i któremu służę, ²⁴I powiedział: Nie bój się, Pawle. Musisz stanąć przed cesarzem, dlatego Bóg podarował ci wszystkich, którzy płyną razem z tobą. ²⁵Bądźcie więc dobrej myśli, mężowie, bo ufam Bogu, że będzie tak, jak mi powiedziano. ²⁶Musimy przecież dopłynąć do jakiejś wyspy.

²⁷Kiedy zapadła czternasta noc, a nas rzucało po Adriatyku, około północy zdawało się żeglarzom, że zbliża się ku nim jakiś łód. ²⁸Spuścili sondę i stwierdzili dwadzieścia sążni. Nieco dalej spuścili ją znowu i stwierdzili piętnaście sążni. ²⁹Lękając się, abyśmy nie wpadli na skały, rzucili z rufy cztery kotwice i oczekiwali nastania dnia. ³⁰A gdy żeglarze próbowali uciec ze statku i pod pozorem, że chcą od dziobu zarzucić kotwicę, spuścili w morze łódź ratunkową, ³¹Paweł powiedział do setnika i żołnierzy: Jeśli ci nie zostaną na statku, wy nie potraficie się uratować. ³²Wtedy żołnierze przecięli liny od łodzi i pozwolili jej spaść do morza.

³³Kiedy zaczynało świtać, Paweł zachęcał wszystkich do posiłku. Powiedział: Dzisiaj już czternasty dzień, jak czekacie i pozostajecie

bez posiłku, nic nie jedząc. ³⁴ Dlatego proszę was, abyście się posilili, bo to przyczyni się do waszego ocalenia. Nikomu bowiem z was włosów z głowy nie spadnie. ³⁵ Po tych słowach wziął chleb, na oczach wszystkich złożył Bogu dziękczynienie, ułamał i zaczął jeść. ³⁶ Wtedy wszyscy nabrali otuchy i też się posilili. ³⁷ A było nas wszystkich na statku dwustu siedemdziesięciu sześciu. ³⁸ Kiedy się najedli, odciążyli statek, wyrzucając zboże do morza.

Rozbicie się statku

³⁹ Gdy nastał dzień, nie rozpoznali lądu, widzieli jednak jakąś zatokę o płaskim wybrzeżu, do którego chcieli, jeśli będzie można, doprowadzić statek. ⁴⁰ Poodcinali kotwice i zostawili je w morzu. Równocześnie rozluźnili wiązania sterowe, nastawili pod wiatr przedni żagiel i zmierzali ku brzegowi. ⁴¹ Wpadli jednak na mieliznę i osadzili na niej statek. Dziób statku zarył się i pozostał nieruchomy, a rufa zaczęła się rozpadać pod naporem fal. ⁴² Wtedy żołnierze postanowili pozabijać więźniów, aby któryś nie uciekł po dopłynięciu do brzegu. ⁴³ Lecz setnik, chcąc ocalić Pawła, przeszkodził ich zamiarowi. Rozkazał, aby ci, co umieją pływać, skoczyli pierwsi do wody i wyszli na brzeg. ⁴⁴ Pozostali dopłynęli, jedni na deskach, drudzy na innych resztkach statku. W ten sposób wszyscy cało znaleźli się na lądzie.

Pobył Pawła na Malcie

28 ¹ Po ocaleniu dowiedzieliśmy się, że wyspa nazywa się Melita. ² **Tubylcy okazywali nam niespotykaną życzliwość.** Rozpalili ognisko i zgromadzili nas wszystkich przy nim, bo zaczął padać deszcz i zrobiło się zimno. ³ Kiedy Paweł ubierał naręczce chrustu i wrzucił do ognia, żmija wypęzła na skutek gorąca i uczepiła się jego ręki. ⁴ Gdy tubylcy zobaczyli gada wiszącego u jego ręki, mówili jeden do drugiego: Na pewno człowiek ten jest mordercą, bo choć wyszedł cało z morza, bogini zemsty nie pozwala mu żyć. ⁵ On jednak strząsnął gada w ogień i nic

nie ucierpiał. ⁶ Tymczasem oni spodziewali się, że opuchnie albo nagle padnie martwy. Lecz gdy długo czekali i widzieli, że nie stało mu się nic złego, zmienili zdanie i mówili, że jest bogiem.

⁷ W pobliżu tego miejsca znajdowały się posiadłości naczelnika wyspy o imieniu Publiusz, który nas przyjął i przez trzy dni gościł po przyjacielsku. ⁸ Ojciec Publiusza leżał właśnie chory, miał gorączkę i biegunkę. Paweł poszedł do niego, pomodlił się, położył na nim ręce i go uzdrowił. ⁹ Po tym wydarzeniu przychodzili również inni chorzy z wyspy i byli uzdrawiani. ¹⁰ Oni to okazali nam wielki szacunek, a gdy mieliśmy odpłynąć, przynieśli wszystko, co było nam potrzebne.

3. Wprowadzenie w tematykę roku 2020

Życzliwymi bądźmy

(por. Dz 28,2)

Materiały na Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan w 2020 r. zostały przygotowane przez Kościoły chrześcijańskie na Malcie i Gozo (*Chrześcijanie Razem na Malcie*). 10 lutego chrześcijanie na Malcie obchodzą Święto Rozbicia Okrętu św. Pawła. Wspominają wtedy okoliczności, w jakich apostoł Paweł znalazł się na wyspie – burzę, rozbicie się statku i cud ze zmiją (Dz 27,9 – 28,6) – i dziękują za dotarcie wiary chrześcijańskiej na Malte. Czytanie z Dziejów Apostolskich przeznaczone na ten dzień jest tekstem wybranym na tegoroczny Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan.

Historia zaczyna się od pojmania Pawła w Jerozolimie i odesłania go drogą morską do Rzymu (Dz 27,1n.). Podczas podróży rozpętała się potężna burza. Pasażerowie na statku zdani są na łaskę żywiołów, które spychają okręt na nieznane wody. Ludzie czują się zagubieni i pozbawieni nadziei.

Na statku znajduje się 276 osób. Są wśród nich doświadczeni żeglarze, setnik i jego żołnierze oraz więźniowie. Wszyscy są wobec siebie nieufni. Wzajemną podejrzliwość oraz napięcia pogłębia obawa o własne życie. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się więźniowie – w razie rozbitcia statku grozi im zbiorowa egzekucja (27,42).

W tym zamęcie Paweł wyróżnia się jako ostoja spokoju. Wie, że jego życiem nie rządzi fatum, lecz jego los znajduje się w rękach Boga, do którego należy i którego czci (por. 27,23). Dzięki wierze apostoł jest przekonany, że nikomu nic się nie stanie. Tym przekonaniem dzieli się z innymi, napełniając ich otuchą i zachęcając do wspólnego posiłku. Wkrótce wszyscy, wzorem Pawła, dzielą się chlebem, zjednoczeni w nadziei i ufności w jego słowa.

Ta sytuacja stanowi ilustrację głównego tematu opowiadania: Bożej opatrności. Choć Paweł ostrzegął przed wypłynięciem w złą pogodę, setnik się na to zdecydował, ufając umiejętnościom sternika i żeglarzy. W czasie nawałnicy okazało się, że ani władza setnika, ani doświadczenie żeglarzy nie zdołają uratować statku. W tej sytuacji pozostało tylko zaufać Bożej obietnicy i zdać się na Bożą opatrność (Dz 27,22-25). Statek i cały cenny ładunek zostaną utracone, ale wszyscy ludzie ocaleni, „nikomu bowiem z was włos z głowy nie spadnie” (27,34; zob. Łk 21,18). W poszukiwaniu chrześcijańskiej jedności, poddając się Bożej opatrności, często będziemy zmuszani do rezygnacji z wielu rzeczy, do których jesteśmy głęboko przywiązani. Dla Boga liczy się zbawienie – ocalenie ludzi, a nie tego, co w życiu zgromadzili.

Zgodnie z Bożą obietnicą zróżnicowana i skonfliktowana grupa ocalonych osiada na „jakiejś wyspie” (Dz 27,26). Docierają do miejsca przeznaczenia, gdzie wszystkim – bez względu na ich pozycję i status – w jednakowy sposób wypiarze okazują gościnność. Tych 276 osób nie znajduje się już na łasce obojętnych sił przyrody, ale dzięki „niezwykłej życzliwości” (Dz 28,2) okazanej przez mieszkańców wyspy doświadczą Bożej opatrności. Zmarznięci i mokrzy rozbitkowie mogą ogrzać się i wysuszyć przy ognisku. Głodni otrzymują jedzenie. Są otaczani troskliwą opieką aż do chwili, gdy będą mogli bezpiecznie kontynuować podróż.

Dzisiaj wielu ludzi staje w obliczu tych samych lęków, pływając po tych samych morzach. Miejsca wymienione w czytaniu – Italia i Malta – (Dz 27,1; 28,1) pojawiają się również w opowieściach współczesnych migrantów. W innych częściach świata wiele osób odbywa równie niebezpieczne podróże drogą lądową i morską, aby uniknąć klęsk żywiołowych, wojen i ubóstwa. Ich życie zależy od potężnych i obojętnych sił – nie tylko naturalnych, ale też politycznych, ekonomicznych i ludzkich. Ludzka obojętność przybiera różne formy; może być to sprzedaż zdesperowanym ludziom miejsca na niezdatnych do żeglugi statkach, wstrzymywanie wysłania łodzi ratunkowych, zwracanie statków imigrantów. To tylko kilka przykładów. Historia z Dziejów Apostolskich stanowi wyzwanie dla nas, chrześcijan, zmuszonych w różny sposób zmierzyć się z kryzysem migracyjnym: Czy sprzymierzamy się z zimnymi siłami obojętności, czy też – jak Maltańczycy – okazujemy „niezwykłą życzliwość” i stajemy się świadkami, a nawet narzędziami opatrności Bożej wobec ludzi?

Gościnność odgrywa bardzo ważną rolę w dążeniu do jedności chrześcijan. Praktykowanie jej wymaga od nas hojności dla potrzebujących. Ci, którzy okazywali niezwykłą życzliwość Pawłowi i jego towarzyszom, jeszcze nie znali Chrystusa, a jednak to dzięki ich niespotykanej życzliwości podzieleni rozbitkowie zbliżyli się do siebie. Nasza chrześcijańska jedność zostanie odkryta nie tylko przez okazywanie sobie wzajemnej gościnności, ale także dzięki pełnemu miłości spotkaniu z tymi, którzy nie mówią naszym językiem i nie podzielają naszych poglądów, kultury czy wiary.

W takich burzliwych podróżach i przypadkowych spotkaniach spełnia się Boża wola dla Kościoła i wszystkich ludzi. Zgodnie z tym, co Paweł powie w Rzymie, zbawienie Boże zostało posłane do wszystkich ludów (zob. Dz 28, 28).

Refleksje przeznaczone na osiem dni oraz nabożeństwa skupią się na tekstach z Dziejów Apostolskich. Tematy na te osiem dni brzmią następująco:

Dzień 1: Pojednanie: wyrzuc ładunek za burtę

Dzień 2: Oświecenie: znajdź i ukaż światło Chrystusa

Dzień 3: Nadzieja: nikt z was nie zginie

Dzień 4: Zaufanie: nie bój się, wierz

Dzień 5: Pokrzepienie: połam chleb na drogie

Dzień 6: Gościnność: okaz życzliwość

Dzień 7: Nawrócenie: przemień serce i umysł

Dzień 8: Hojność: przyjmij i daj.

4. Ekumeniczna sytuacja na Malcie

Malta, wyspa na Morzu Śródziemnym, poznała wiarę chrześcijańską dzięki zwiastowaniu apostoła Pawła, gdy jego okręt rozbił się tam podczas podróży do Rzymu ok. 60 r. W *Dziejach Apostolskich* 27 i 28 znajduje się szczegółowa relacja opisująca straszną burzę na morzu, „opatrznościową” katastrofę i późniejsze życzliwe przyjęcie przez wyspiarzy 276 rozbitków, którym udało się bezpiecznie dotrzeć na brzeg. Tekst z Dz 28 krótko przedstawia również uzdrawiającą posługę Pawła na Malcie.

Podczas swojej długiej i burzliwej historii Malta była rządzona przez różne mocarstwa: Kartagińczyków, Rzymian, Bizantyjczyków, Arabów, Normanów, Szwabów, Aragończyków, Rycerzy Zakonu św. Jana (joannitów), Francuzów i Brytyjczyków. Niepodległym państwem stała się w ramach Wspólnoty Brytyjskiej w 1964 r.; w 1974 r. proklamowano Republikę Malty, a w 2004 r. Malta przystąpiła do Unii Europejskiej.

Na Malcie, i jej siostrzanej wyspie Gozo, chrześcijaństwo jest bardzo głęboko zakorzenione. Mimo że większość spośród około 430 000 mieszkańców to ludność wyznania rzymskokatolickiego, istnieją tutaj również grupy chrześcijan należących do innych tradycji. Ekumenizm nie należy więc do zupełnie nowych doświadczeń. Życie na skrzyżowaniu cywilizacji, religii, dróg handlowych i migracji sprawiło, że mieszkańcy Malty zawsze byli i pozostali otwarci na innych i są bardzo gościnni. Zdają sobie sprawę, że właściwe podejście do istniejących różnic jest wzbogacające; prowadzi nie tylko do uznania bogactw znajdujących się w różnych Kościołach, ale i do wzajemnego z nich korzystania.

Przedstawiciele wyznań nierzymskokatolickich zaczęli w znacznej liczbie pojawiać się na Malcie w pierwszej połowie XIX w., kiedy wyspa stała się kolonią brytyjską. Przybywającym tam i stacjonującym brytyjskim żołnierzom towarzyszyli duchowni różnych wyznań. Przybysze potrzebowali odpowiednich miejsc kultu, dlatego zaczęto budować kościoły m. in. dla członków Kościoła Szkocji (kościół św. Andrzeja, erygowany w 1824 r., ukończony w 1857 r.), Wspólnoty Anglikańskiej (prokatedra św. Pawła, erygowana w 1839 r., ukończona w 1844 r.) oraz Kościoła Metodystycznego (kościół ukończony w 1883 r.). Wojna krymska i otwarcie Kanału Sueskiego uczyniły z Malty strategiczną bazę morską, a także ważny ośrodek handlu i przemysłu stoczniowego.

Już w 1816 r. mieszkający na Malcie Grecy i Cypryjczycy założyli grecką wspólnotę prawosławną. Od lat 90. ubiegłego wieku nastąpił gwałtowny wzrost liczby członków różnych Kościołów prawosławnych. Większość z nich to mieszkańcy Europy Wschodniej osiedlający się na Malcie w celu znalezienia pracy. Należą do nich prawosławni Serbowie i Rosjanie, a także Rumuni i Bułgarzy. Jednocześnie znaczna liczba wiernych z Kościołów orientalnych, zwłaszcza z Egiptu, Etiopii i Erytrei, znalazła schronienie na Malcie, uciekając ze swoich krajów z powodu prześladowań chrześcijan. To samo można powiedzieć o małych grupach chrześcijan z Bliskiego Wschodu, szczególnie z Syrii i Iraku.

Ta bogata mozaika tradycji i wyznań chrześcijańskich sprawia, że ekumenizm jest na Malcie bardzo żywy. Pierwsze spotkania ekumeniczne odbyły się tam już w połowie lat 60. XX w., kiedy mała grupa duchownych rzymskokatolickich regularnie spotykała się z kapelanami ze stacjonujących tu brytyjskich sił zbrojnych. Omawiano sprawy szczególnie ważne dla wszystkich i razem się modlono. Ożywiona i owocna była współpraca maltańskich biblistów i duchownych reprezentujących różne tradycje chrześcijańskie. Także Maltańskie Towarzystwo Biblijne współpracowało z duchownymi z różnych wspólnot chrześcijańskich. Wiadomo, że wiele z tych ekumenicznych kontaktów opierało się na osobistych i przyjacielskich relacjach.

Pierwsze formalne nabożeństwa ekumeniczne na Malcie odbyły się pod koniec lat 60. i na początku lat 70. XX w. Ponadto miały tu miejsce pierwsze spotkania ARCIC (Anglican-Roman Catholic International Commission) i opracowywano rezultaty dialogu luterancko-katolickiego (*Kościół i Ewangelia* – tzw. Raport z Malty z 1972 r.). W październiku 1977 r. rzymskokatolicki arcybiskup Malty, ks. Józef Mercieca, ustanowił Diecezjalną Komisję Ekumeniczną. Jej zadaniem było zachęcanie do modlitwy o jedność chrześcijan oraz promowanie katolickiej świadomości i zrozumienia obecności innych wspólnot chrześcijańskich.

W 1995 r. o. Maurice Eminyan SJ założył Maltańską Radę Ekumeniczną, zwaną obecnie *Chrześcijanie Razem na Malcie*. W skład Rady wchodzi przedstawiciele różnych Kościołów: Kościoła rzymskokatolickiego, Kościoła anglikańskiego, Kościoła metodystycznego, Kościoła ewangelicko-luteranckiego, Kościoła Szkocji, Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, a także Kościołów prawosławnych – greckiego, serbskiego, rosyjskiego, rumuńskiego, bułgarskiego, oraz Koptyjskiego Kościoła Ortodoksyjnego. Spotkania Rady odbywają się co dwa miesiące. Omawia się wtedy kwestie ekumeniczne, sprawy organizacyjne dotyczące spotkań w ramach dialogu publicznego oraz, we współpracy z Diecezjalną Komisją Ekumeniczną, ustala treści i logistykę nabożeństw ekumenicznych. Główne nabożeństwo ekumeniczne odbywa się w styczniu, podczas Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan. Kolejne nabożeństwo ma miejsce w dniach poprzedzających lub następujących po święcie Zesłania Ducha Świętego.

Relacje ekumeniczne na Malcie rozwijają się dynamicznie. Cechuje je głęboki szacunek i autentyczna chęć współpracy. Kościół rzymskokatolicki na Malcie odegrał kluczową rolę, pomagając różnym Kościołom prawosławnym w znalezieniu odpowiedniego miejsca do praktykowania kultu. Również rzymskokatolicka diecezja Gozo okazała podobną gościnność i zapewniła miejsca, gdzie anglikanie i chrześcijanie wywodzący się z tradycji reformowanych mogli praktykować swój kult.

Oprócz zwyczajowych nabożeństw ekumenicznych, inne, stałe dzieła ekumeniczne na Malcie obejmują:

- wspólny projekt diakonii, lokalny lub zagraniczny, który otrzymuje wsparcie finansowe od wszystkich wspólnot chrześcijańskich;
 - Chrześcijański Festiwal Dziewięciu Czytań w anglikańskiej prokatedrze św. Pawła w Valletcie, z udziałem partnerów ekumenicznych;
 - ekumeniczne przyjęcie, odbywające się podczas Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan, którego gospodarzem jest rzymskokatolicki arcybiskup Malty;
 - wspólne inicjatywy, takie jak odwiedzanie osób chorych i starszych, śpiewanie kolęd i wydarzenia z okazji Światowego Dnia Modlitw za Stworzenie;
 - wzajemny udział przywódców społeczności chrześcijańskich na Malcie w specjalnych uroczystościach patronackich;
 - współpracę z kościołem św. Andrzeja (Kościół Szkocji) w zakresie wspierania Banku Żywności;
 - comiesięczne spotkania modlitewne i uwielbieniowe międzynarodowej grupy Lighthouse Network;
 - wspólne nauczanie duchownych z różnych tradycji chrześcijańskich w instytucie Higher Education Award in Ecumenism, zorganizowanym przez Diecezjalną Komisję Ekumeniczną we współpracy z Instytutem Formacji Pastoralnej Archidiecezji Maltańskiej;
 - dyskusje przedstawicieli różnych Kościołów przy okrągłym stole i bożonarodzeniowy posiłek organizowane każdego roku na kilka dni przed Bożym Narodzeniem przez prezydenta Republiki Malty.
- Współpraca ekumeniczna na różnych poziomach odegrała zasadniczą rolę w promowaniu idei jedności chrześcijan na Malcie. Klimat ekumeniczny na Malcie jest bardzo sprzyjający i może istotnie służyć za wzór jako mikrokosmos dialogu ekumenicznego na poziomie uniwersalnym.

Kościół chrześcijański na Malcie zostały wybrane, żeby opracować materiały na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w 2020 r. We wrześniu 2017 r. rzymskokatolicka Konferencja Episkopatu wraz z *Chrześcijanami Razem na Malcie* (Rada Ekumeniczna na Malcie) powierzyła

ks. Hectorowi Scerri utworzenie Ekumenicznego Komitetu Redakcyjnego w celu przygotowania materiałów na 2020 r.

Materiał opracowany przez maltański Ekumeniczny Komitet Redakcyjny został przedstawiony międzynarodowej grupie złożonej z przedstawicieli Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan i Światowej Rady Kościołów. Spotkanie odbyło się w Wyższym Seminarium Arcybiskupim w Rabacie na Malcie w dniach 13-18 września 2018 r. Wzięli w nim udział również reprezentanci *Chrześcijan Razem na Malcie*, abp Charles Scicluna i nuncjusz apostolski na Malcie, abp Alessandro D'Errico.

Konferencji Episkopatu Rzymskokatolickiego i członkom *Chrześcijan Razem na Malcie* oraz wszystkim, którzy na różne sposoby przyczynili się do powstania tych materiałów, należą się słowa podziękowania i wdzięczność.

Część II

NABOŻEŃSTWO EKUMENICZNE

1. WPROWADZENIE DO NABOŻEŃSTWA

Czytanie z Pisma Świętego na tym nabożeństwie dotyczy niebezpiecznej podróży morskiej apostoła Pawła. Statki są ważną częścią życia mieszkańców Malty oraz symbolem, czasami burzliwej, podróży, jaką chrześcijanie wspólnie podejmują w kierunku jedności.

Z tych powodów sugeruje się, aby przed nabożeństwem łódź lub duży model statku (np. logo Światowej Rady Kościołów i Polskiej Rady Ekumenicznej – symbol powyżej) został umieszczony w przestrzeni kultu.

Czytanie lekcji z Dziejów Apostolskich ze względu na jej długość oraz techniczny język żeglarski wymaga dużej uwagi. Można rozważyć czytanie z podziałem na role, wykorzystanie dramaturgii albo innych środków, aby wspomóc przesłanie tekstu. Tekst może zostać odczytany z miejsca znajdującego się w pobliżu łodzi.

2. PORZĄDEK NABOŻEŃSTWA

Życzliwymi bądźmy
(por. Dz 28,2)

- P** – Prowadzący
W – Wszyscy
L – Lektor

PIEŚŃ NA WEJŚCIE

Podczas wykonywania pieśni na wejście przedstawiciele Kościołów wchodzi, aby sprawować nabożeństwo o jedność chrześcijan. Prowadzi ich jeden z uczestników, niosąc Biblię tak, by wszyscy mogli ją zobaczyć. Biblia zostaje umieszczona na honorowym miejscu, w centrum modlącej się wspólnoty.

POWITANIE

- P** – Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa, miłość Boga i dar jedności w Duchu Świętym, niech będą z wami wszystkimi.
- W** – I z duchem twoim.
- P** – Materiały na tegoroczny Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan zostały przygotowane przez różne Kościoły chrześcijańskie na Malcie. Historia chrześcijaństwa w tym małym wyspiarskim kraju sięga czasów apostoelskich. Zgodnie z tradycją, św. Paweł, Apostoł Narodów, w 60 r. dotarł do wybrzeży Malty, co zostało opisane w dwóch ostatnich rozdziałach Dziejów Apostoelskich.
- Drogie Siostry i Drodzy Bracia w Chrystusie, zgromadziliśmy się tutaj, aby modlić się o jedność chrześcijan i pojednanie na świecie. Podziały wśród chrześcijan istnieją od wielu wieków. Powodują wielki ból i są sprzeczne z wolą Boga. Razem z chrześcijanami

na całym świecie ofiarujemy nasze modlitwy, aby udało się je przezwyciężyć.

Nasze modlitwy i refleksje podczas tegorocznego Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan koncentrują się na gościnności okazanej rozbitek przez mieszkańców Malty: „Okazali nam niezwykłą życzliwość” (Dz 28, 2). Niech miłość i szacunek, które okazujemy sobie dzisiaj, modląc się o jedność chrześcijan, będą z nami przez cały rok.

WEZWANIE DUCHA ŚWIĘTEGO

Odpowiedź może być śpiewana przez kantora i powtarzana przez całe zgromadzenie.

P – Duchu miłości, zstąp na to zgromadzenie i zamieszkać wśród nas.

W – Przyjdź, Duchu Święty! (lub *Veni, Sancte Spiritus!*)

P – Duchu jedności, prowadź nas drogą do jedności chrześcijan.

W – Przyjdź, Duchu Święty! (lub *Veni, Sancte Spiritus!*)

P – Duchu gościnności, naucz nas otwierać przed potrzebującymi drzwi naszych domów i serc.

W – Przyjdź, Duchu Święty! (lub *Veni, Sancte Spiritus!*)

P – Duchu miłosierdzia, zaszczepiaj w nas szacunek dla wszystkich, których spotykamy.

W – Przyjdź, Duchu Święty! (lub *Veni, Sancte Spiritus!*)

P – Duchu nadziei, w chwilach trwogi i zwątpienia pomóż nam wytrwać w dążeniach do jedności i uwolnić się od wszelkich przeszkód w naszej ekumenicznej podróży.

W – Przyjdź, Duchu Święty! (lub *Veni, Sancte Spiritus!*)

PIEŚŃ lub HYMN**MODLITWA PRZEBACZENIA I POJEDNANIA**

Odpowiedź może być śpiewana przez kantora i powtarzana przez całe zgromadzenie.

P – Przebacz nam, Panie, błędy, nieufność i złe uczynki wobec chrześcijan różnych Kościołów i tradycji.

W – Panie, zmiłuj się! (lub *Kyrie eleison!*)

P – Przebacz nam, Panie, pozostawanie w ciemności zamiast szukania ścieżki Światła;
Ty, Panie, jesteś jedynym prawdziwym Światłem.

W – Panie, zmiłuj się! (lub *Kyrie eleison!*)

P – Przebacz nam, Panie, brak wiary i nieumiejętność życia nadzieją i autentyczną miłością.

W – Panie, zmiłuj się! (lub *Kyrie eleison!*)

P – Przebacz nam, Panie, sprawianie innym bólu, trudności i udręki.

W – Panie, zmiłuj się! (lub *Kyrie eleison!*)

P – Przebacz nam, Panie, izolowanie się i obojętność zamiast okazywania gościnności wszystkim, zwłaszcza obcym i uchodźcom.

W – Panie, zmiłuj się! (lub *Kyrie eleison!*)

P – Miłosierny jest Pan i łaskawy, nieskory do gniewu i bardzo łagodny.
Jak wysoko niebo wznosi się nad ziemią,
tak wielka jest Jego łaskawość dla tych, co się Go boją;
Jak jest odległy wschód od zachodu,
tak daleko odsuwa od nas nasze występki (Ps 103, 8.11-12).

W – Amen.

PIEŚŃ UWIELBIENIA

SŁUCHANIE ŻYWEGO SŁOWA BOŻEGO

P – Ojczy w niebie, otwórz nasze serca i umysły na Twoje słowo.

W – Twoje słowa są duchem i życiem!

P – Prowadź nas do jedności i miłości.

W – Twoje słowo jest lampą na naszej ścieżce!

CZYTANIE I: Dz 27,18 – 28,10

Można rozważyć czytanie z podziałem na role

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Ponieważ miotła nami gwałtowna burza, zaczęto następnego dnia pozbywać się ładunku. Trzeciego dnia wyrzucili własnoręcznie osprzęt statku. Kiedy przez wiele dni nie pokazało się ani słońce, ani gwiazdy, a wichura szalała z nie mniejszą siłą, w końcu zaczęła znikać wszelka nadzieja naszego ocalenia.

A gdy ludzie nie chcieli już nawet jeść, wtedy Paweł stanął pośrodku nich i powiedział:

„Trzeba było, mężowie, posłuchać mnie i nie odpływać z Krety. Uniknęlibyście tej niedoli i szkody. Mimo to wzywam was teraz, abyście byli dobrej myśli, bo nikt z was nie zginie, tylko statek. Tej nocy ukazał mi się bowiem anioł Boga, do którego należę i któremu służę, i powiedział: «Nie bój się, Pawle. Musisz stanąć przed cesarzem, dlatego Bóg podarował ci wszystkich, którzy płyną razem z tobą». Bądźcie więc dobrej myśli, mężowie, bo ufam Bogu, że będzie tak, jak mi powiedziano. Musimy przecież dopłynąć do jakiejś wyspy”.

Kiedy zapadła czternasta noc, a nas rzucało po Adriatyku, około północy zdawało się żeglarzom, że zbliża się ku nim jakiś ląd. Spuścili sondę i stwierdzili dwadzieścia sążni. Nieco dalej spuścili ją znowu i stwierdzili piętnaście sążni. Lękając się, abysmy nie wpadli na skały, rzucili z rufy cztery kotwice i oczekiwali nastania dnia.

A gdy żeglarze próbowali uciec ze statku i pod pozorem, że chcą od dziobu zarzucić kotwicę, spuścili w morze łódź ratunkową, Paweł powiedział do setnika i żołnierzy:

„Jeśli ci nie zostaną na statku, wy nie potraficie się uratować”.

Wtedy żołnierze przecięli liny od łodzi i pozwolili jej spaść do morza.

Kiedy zaczynało świtać, Paweł zachęcał wszystkich do posiłku. Powiedział:

„Dzisiaj już czternasty dzień, jak czekacie i pozostajecie bez posiłku, nic nie jedząc. Dlatego proszę was, abyście się posilili, bo to przyczyni się do waszego ocalenia. Nikomu bowiem z was włos z głowy nie spadnie”.

Po tych słowach wziął chleb, na oczach wszystkich złożył Bogu dziękczynienie, ułamał i zaczął jeść. Wtedy wszyscy nabrali otuchy i też się posilili. A było nas wszystkich na statku dwustu siedemdziesięciu sześciu. Kiedy się najedli, odciążyli statek, wyrzucając zboże do morza.

Gdy nastał dzień, nie rozpoznali lądu, widzieli jednak jakąś zatokę o płaskim wybrzeżu, do którego chcieli, jeśli będzie można, doprowadzić statek. Poodcinali kotwice i zostawili je w morzu. Równocześnie rozluźnili wiązania sterowe, nastawili pod wiatr przedni żagiel i zmierzali ku brzegowi. Wpadli jednak na mieliznę i osadzili na niej statek. Dziób statku zarył się i pozostał nieruchomy, a rufa zaczęła się rozpadać pod naporem fal.

Wtedy żołnierze postanowili pozabijać więźniów, aby któryś nie uciekł po dopłynięciu do brzegu. Lecz setnik, chcąc ocalić Pawła, przeszkodził ich zamiarowi. Rozkazał, aby ci, co umieją pływać, skoczyli pierwsi do wody i wyszli na brzeg. Pozostali dopłynęli, jedni na deskach, drudzy na innych resztkach statku. W ten sposób wszyscy cało znaleźli się na lądzie.

Po ocaleniu dowiedzieliśmy się, że wyspa nazywa się Melita. Tubylcy okazywali nam niespotykaną życzliwość. Rozpalili ognisko i zgromadzili nas wszystkich przy nim, bo zaczął padać deszcz i zrobiło się zimno.

Kiedy Paweł uzbierał naręcze chrustu i wrzucił do ognia, żmija wypęzła na skutek gorąca i uczepiła się jego ręki. Gdy tubylcy zobaczyli gada wiszącego u jego ręki, mówili jeden do drugiego: Na pewno człowiek ten jest mordercą, bo choć wyszedł cało z morza, bogini zemsty nie pozwala mu żyć. On jednak strząsnął gada w ogień i nic nie ucierpiał. Tymczasem oni spodziewali się, że opuchnie albo nagle padnie martwy. Lecz gdy długo czekali i widzieli, że nie stało mu się nic złego, zmienili zdanie i mówili, że jest bogiem.

W pobliżu tego miejsca znajdowały się posiadłości naczelnika wyspy o imieniu Publiusz, który nas przyjął i przez trzy dni gościł po przyjacielsku. Ojciec Publiusza leżał właśnie chory, miał gorączkę i biegunkę. Paweł poszedł do niego, pomodlił się, położył na nim ręce i go uzdrowił.

Po tym wydarzeniu przychodzili również inni chorzy z wyspy i byli uzdrawiani. Oni to okazali nam wielki szacunek, a gdy mieliśmy odpłynąć, przynieśli wszystko, co było nam potrzebne.

L – Oto słowo Boże.

W – Bogu niech będą dzięki!

PSALM: Ps 107, 8-9.19-22.28-31

Psalm może zaśpiewać kantor, a zgromadzenie jest zaproszone do śpiewania refrenu.

Refren: Od fal potężnych Pan Bóg nas uwolnił.

Niech dziękują PANU za Jego łaskę
i za cuda, darowane ludziom.

Napoił bowiem duszę spragnionego,
a duszę głodnego nasycił dobrem.

Refren: Od fal potężnych Pan Bóg nas uwolnił.

Wówczas wołali do PANA w ucisku,

a On wybawił ich z nieszczęścia.
Posłał swoje słowo, aby ich uleczyć
i ocalić od zagłady.

Refren: Od fal potężnych Pan Bóg nas uwolnił.
Niech dziękują PANU za Jego łaskę,
i za cuda, darowane ludziom.

Niech składają ofiary dziękczynne,
niech z radością rozgłaszają Jego dzieła!

Refren: Od fal potężnych Pan Bóg nas uwolnił.
Wówczas wołali do PANA w ucisku,
a On wybawił ich z nieszczęścia.
Zamienił burzę w ciszę
i uspokoiły się fale.

Refren: Od fal potężnych Pan Bóg nas uwolnił.
Radowali się, że nastała cisza,
On zaś ich przywiódł do upragnionego portu.
Niech dziękują PANU za Jego łaskę,
i za cuda, darowane ludziom.

Refren: Od fal potężnych Pan Bóg nas uwolnił.

Aklamacja „Alleluja” może być śpiewana przed i po Ewangelii.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Idźcie na cały świat i głosście Ewangelię,

Ja jestem za wami po wszystkie dni aż do skończenia świata.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mk 16, 14-20

Słowa Ewangelii według świętego Marka

Na końcu [Pan Jezus] ukazał się samym Jedenastu, gdy byli przy stole i wypomniął im brak wiary i upór, ponieważ nie uwierzyli tym, którzy widzieli Go zmartwychwstałego.

I powiedział do nich: Idźcie na cały świat i głosście Ewangelię wszelkiemu stworzeniu. Kto uwierzy i zostanie ochrzczony, będzie zbawiony, a kto nie uwierzy, zostanie potępiony. Tym, którzy uwierzą, będą towarzyszyć takie znaki: w Moje imię będą wyrzucać złe duchy, będą mówić nowymi językami, węże będą brać do rąk, a jeśliby wypili coś zatrutego, nie zaszkodzi im. Na chorych będą kłaść ręce i ci odzyskają zdrowie.

Gdy im to Pan Jezus powiedział, został wzięty do nieba i zasiadł po prawicy Boga. Oni zaś poszli i głosili wszędzie Dobrą Nowinę, a Pan współdziałał z nimi i potwierdzał ich słowa znakami, które im towarzyszyły.

L – Oto słowo Pańskie.

W – Chwała Tobie, Chryste!

REFLEKSJA BIBLIJNA lub HOMILIA

CREDO NICEJSKO-KONSTANTYNOPOLITAŃSKIE (bez *Filioque*)

Wierzę w jednego Boga, Ojca wszechmogącego,
Stworzyciela nieba i ziemi,
wszystkich rzeczy widzialnych i niewidzialnych.
I w jednego Pana Jezusa Chrystusa,
Syna Bożego Jednorodzonego,
który z Ojca jest zrodzony przed wszystkimi wiekami.
Bóg z Boga, światłość ze światłości.
Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego.
Zrodzony, a nie stworzony, współistotny Ojcu,
a przez Niego wszystko się stało.
On to dla nas, ludzi, i dla naszego zbawienia zstąpił z nieba.
I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy,
i stał się człowiekiem.
Ukrzyżowany również za nas,

pod Poncjuszem Piłatem został umęczony i pogrzebany.
I zmartwychwstał dnia trzeciego, jak oznajmia Pismo.
I wstąpił do nieba; siedzi po prawicy Ojca.
I powtórnie przyjdzie w chwale sądzić żywych i umarłych:
a królestwu Jego nie będzie końca.
Wierzę w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela,
który od Ojca pochodzi.
Który z Ojcem i Synem wspólnie odbiera uwielbienie i chwałę;
który mówił przez proroków.
Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół.
Wyznam jeden chrzest na odpuszczenie grzechów.
I oczekuję wskrzeszenia umarłych.
I życia wiecznego w przyszłym świecie.
Amen.

MODLITWY WIERNYCH

Podczas modlitwy osiem wioseł (lub modeli w kształcie wiośła) zostaje wniesionych przez członków różnych wspólnot. Na każdym wiosle znajduje się jedno słowo – Pojednanie, Oświecenie, Nadzieja, Zaufanie, Pokrzepienie, Gościnność, Nawrócenie i Hojność.

Prezentacja wiośła wprowadza do każdego z wezwań. Wiosło zostaje wysoko podniesione, potem umieszcza się je w pobliżu łodzi lub w niej i następuje czas cichej modlitwy. Następnie lektor wygłasza odpowiednie wezwanie i wszyscy odpowiadają.

- P** – Nie możemy samotnie stawić czoła burzom życia.
Łódź porusza się do przodu tylko wtedy, gdy wszyscy zgodnie wiosłują.
W obliczu trudności dostrzegamy potrzebę połączenia sił
i zjednoczenia naszych wysiłków. Módlmy się.

- L1** – Łaskawy Boże, ulecz bolesne wspomnienia wydarzeń, które w przeszłości zraniły nasze Kościoły i nadal nas dzielą.
- W** – Wysłuchaj naszą modlitwę o pojednanie.
- L2** – Łaskawy Boże, naucz nas trzymać kurs na Chrystusa, prawdziwe Światło świata.
- W** – Wysłuchaj naszą modlitwę o oświecenie.
- L3** – Łaskawy Boże, wzmocnij naszą wiarę w Twoją opatrność, gdy czujemy się przytłoczeni sztormami życia.
- W** – Wysłuchaj naszą modlitwę o nadzieję.
- L4** – Łaskawy Boże, przełam naszą nieufność wobec innych, a napięcia przemień w harmonijne współdziałanie.
- W** – Wysłuchaj naszą modlitwę o zaufanie.
- L5** – Łaskawy Boże, daj nam odwagę i moc mówić prawdę zgodnie z Twoją sprawiedliwością w miłości.
- W** – Wysłuchaj naszą modlitwę o pokrzepienie.
- L6** – Łaskawy Boże, usuń bariery, widzialne i niewidzialne, które uniemożliwiają nam przyjęcie naszych sióstr i braci znajdujących się w niebezpieczeństwie lub potrzebie.
- W** – Wysłuchaj naszą modlitwę o gościnność.
- L7** – Łaskawy Boże, przemień nasze serca oraz serca, abyśmy stali się pośrednikami i narzędziami Twojego uzdrowienia świata i człowieka.
- W** – Wysłuchaj naszą modlitwę o nawrócenie.
- L8** – Łaskawy Boże, otwórz nam oczy, abyśmy zobaczyli całe stworzenie jako Twój dar.

Otwórz nasze ręce, abyśmy dzielili się jego owocami
z potrzebującymi.

W – Wysłuchaj naszą modlitwę o hojność.

MODLITWA PAŃSKA

P – Zjednoczeni w Jezusie Chrystusie, módlmy się wspólnie słowami,
których nas nauczył:

W – Ojciec nasz, któryś jest w niebie,
święć się imię Twoje;
przyjdź królestwo Twoje;
bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi;
chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj;
i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom
i nie wódź nas na pokuszenie;
ale nas zbaw od złego.

Albowiem Twoje jest królestwo i moc, i chwała
na wieki wieków. Amen.

ZNAK POKOJU

P – Mieszkańcy Malty witali Pawła i jego towarzyszy z niezwykłą
życzliwością. Pozdrówmy się i podzielmy pokojem, który jest
darem Chrystusa dla nas.

JESTEŚMY POSŁANI, ABY GŁOSIĆ DOBRĄ NOWINĘ

P – Zebraliśmy się jako chrześcijanie, a zatem współuczniowie.
Tęskniąc za jednością chrześcijan, podejmiemy zobowiązanie, by
działać na rzecz tego wspólnego celu.

(Przerwa na cichą modlitwę)

Przedstawiciele (P) Kościołów, obecni na zgromadzeniu, mogą włączyć się w modlitwę błogosławieństwa.

P – Niech Bóg Ojciec, który wezwał nas z ciemności do światła, uczyni nas prawdziwymi nosicielami Bożego światła.

W – Amen.

P – Niech Bóg Syn, który odkupił nas swoją drogocenną krwią, umocni nas do naśladowania swego przykładu w służbie innym.

W – Amen.

P – Niech Bóg Duch Święty, który jest Panem i dawcą życia, wzmocni nas, abyśmy znosili życiowe katastrofy i dotarli do brzegów zbawienia.

W – Amen.

P – Niech Bóg Wszechmogący i Miłosierny, Ojciec, Syn i Duch Święty, błogosławi i chroni nas teraz i na wieki.

W – Amen.

W – Wyruszymy razem, aby głosić cuda Bożej miłości.
Amen! Alleluja! Amen!

PIEŚŃ NA ZAKOŃCZENIE

Dodatkowy materiał

Pieśń „Niezwyczajna życzliwość” została skomponowana na Malcie specjalnie na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan 2020. Nagranie wideo jest dostępne na Youtube pod następującym adresem:

<http://thechurchinmalta.org/en/posts/325/ecumenical-commission>

Rozpal ogień, wznieć ogień w sercach ludzi młodych i starych.
Rozpal ogień, wznieć ogień, robi się ciemno, robi się zimno!

Nie stój tam, lecz pokaż im, że ci na nich zależy,
Nie stój tam, lecz wyjdź i podziel się.
Nie stój tam, lecz wyjdź i słuź ludziom na świecie.

A pewnego dnia może zaśpiewają z radością o miłości,
którą im okazano w imię Jezusa.
Okazano nam niezwykłą życzliwość.
Pokazano, że im na nas zależy.
Okazano nam niezwykłą życzliwość zawsze i wszędzie.
Okazano nam niezwykłą życzliwość
Podano nam pomocną dłoń.
Okazano nam niezwykłą życzliwość
W każdym miejscu na ziemi.

Nie zasługujemy na tę pieśń, Kyrie eleison.
Nasza miłość nie jest tak silna, Kyrie eleison.
Pomóż nam wznieść się ponad – Kyrie eleison –
Ponad słowa, niech ogień Twojej miłości przemieni nasze serca.

Rozpal ogień, wznieć ogień w sercach ludzi młodych i starych.
Rozpal ogień, wznieć ogień, robi się ciemno, robi się zimno!
Nie stój tam, lecz pokaż im, że ci na nich zależy,
nie stój tam, lecz wyjdź i podziel się.
Nie stój tam, lecz wyjdź i słuź ludziom na świecie.

W Jego miłości zostaliśmy zanurzeni,
W Jego łasce znaleźliśmy siłę,
W Jego miłosierdziu odnaleźliśmy źródło mocy.
Okazał nam niezwykłą życzliwość, okazał nam, że Mu naprawdę zależy.
Okazał nam niezwykłą życzliwość zawsze i wszędzie,
Żebyśmy okazywali niezwykłą życzliwość i dali pomocną dłoń,
Żeby okazać niezwykłą życzliwość w każdym miejscu na ziemi.
NIEZWYKŁĄ ŻYCZLIWOŚĆ.

Część III

REFLEKSJE BIBLIJNE I MODLITWY NA POSZCZEGÓLNE DNI TYGODNIA

DZIEŃ PIERWSZY – sobota, 18 stycznia 2020 r.

Pojednanie: wyrzucić ładunek za burtę

CZYTANIE I: 27,18-22

Żeglarze pozbywają się ładunku

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Ponieważ miotała nami gwałtowna burza, zaczęto następnego dnia pozbywać się ładunku. Trzeciego dnia wyrzucili własnoręcznie osprzęt statku. Kiedy przez wiele dni nie pokazało się ani słońce, ani gwiazdy, a wichura szalała z nie mniejszą siłą, w końcu zaczęła znikać wszelka nadzieja naszego ocalenia. A gdy ludzie nie chcieli już nawet jeść, wtedy Paweł stanął pośrodku nich i powiedział: „Trzeba było, mężowie, posłuchać mnie i nie odpływać z Krety. Uniknęlibyście tej niedoli i szkody. Mimo to wzywam was teraz, abyście byli dobrej myśli, bo nikt z was nie zginie, tylko statek”.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 85, 2-3. 5-6. 8-9

Refren: Odnów nas, Boże, i daj nam zbawienie.

PANIE, obdarzyłeś Twoją ziemię życzliwością,

odmieniłeś los Jakuba.
Darowałaś winę Twojego ludu,
wybaczyłeś wszystkie jego grzechy.

Refren: Odnów nas, Boże, i daj nam zbawienie.

Odnów nas Boże, nasz Zbawco,
przestań się na nas gniewać!
Czy zawsze będziesz się na nas gniewał,
czy rozciągniesz swój gniew na wszystkie pokolenia?

Refren: Odnów nas, Boże, i daj nam zbawienie.

Okaż nam, PANIE, swoją łaskę
i daj nam Twoje zbawienie!
Chcę słuchać, co PAN Bóg mówi,
gdyż obwieszcza pokój swojemu ludowi
i swoim świętym.

Refren: Odnów nas, Boże, i daj nam zbawienie.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Bóg pojednał świat ze sobą,
niech cała ziemia raduje się i weseli.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 1,9-14

Zwiastowanie narodzin Jana Chrzciciela

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Zgodnie ze zwyczajem przestrzeganim wśród kapłanów [Zachariasz] został wyznaczony przez losowanie, aby wejść do świątyni Pana i złożyć ofiarę z kadzidła. Podczas składania ofiary, gdy tłum modlił się na dziedzińcu, nagle ukazał mu się anioł Pana. Stał on po prawej stronie ołtarza, na którym spalano kadzidło. Na jego widok ogarnął Zachariasza lęk i drzenie. Anioł zaś powiedział do niego: Nie bój się, Zachariaszu, twoja

modlitwa została wysłuchana. Twoja żona Elżbieta urodzi syna, któremu nadasz imię Jan. Będzie to dla ciebie ogromna radość. Wielu też będzie się cieszyć z jego narodzin.

Oto słowo Pańskie

Refleksja

Jako chrześcijanie z różnych Kościołów i tradycji przez wieki zgromadziliśmy ogromny bagaż wzajemnej nieufności, goryczy i podejrzeń, który utrudnia nam płynięcie ku jedności. Dziękujemy Panu za narodziny i rozwój ruchu ekumenicznego w minionym stuleciu. Spotkania z chrześcijanami z innych tradycji i wspólna modlitwa o jedność zachęcają nas do szukania wzajemnego przebaczenia, pojednania i akceptacji. Nie możemy pozwolić, by bagaż przeszłości utrudniał nam zbliżanie się do siebie. Jest wolą Pana, abyśmy się go pozbyli, wyrzucili za burtę i przewycięzali podziałą, wspólnie ufając Bogu!

Modlitwa

Przebaczący Boże,
uwolnij nas od bolesnych wspomnień z przeszłości,
które ranią nasze wspólne życie chrześcijańskie.
Prowadź nas do pojednania,
żebyśmy dzięki Duchowi Świętemu
mogli zwyciężyć
nienawiść miłością,
gniew łagodnością,
a podejrzliwość zaufaniem.
Prosimy o to w imię Twojego umiłowanego Syna, Jezusa,
który jest naszym Pojednaniem.
Amen.

DZIEŃ DRUGI – niedziela, 19 stycznia 2020 r.

Oświecenie: znajdź i ukaz światło Chrystusa

CZYTANIE I: Dz 27,20-22

Przesłanie w ciemnościach

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Kiedy przez wiele dni nie pokazało się ani słońce, ani gwiazdy, a wichura szalała z nie mniejszą siłą, w końcu zaczęła znikać wszelka nadzieja naszego ocalenia. A gdy ludzie nie chcieli już nawet jeść, wtedy Paweł stanął pośrodku nich i powiedział: Trzeba było, mężowie, posłuchać mnie i nie odpływać z Krety. Uniknęlibyście tej niedoli i szkody. Mimo to wzywam was teraz, abyście byli dobrej myśli, bo nikt z was nie zginie, tylko statek.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 119,105-110

Refren: Słowo Twe, Panie, jest światłością serca.

Twoje słowo jest pochodnią dla stóp moich,
światłem na mojej ścieżce.

Przysiągłem i tego dotrzymam,
chcę strzec Twoich sprawiedliwych praw.

Refren: Słowo Twe, Panie, jest światłością serca.

Jestem bardzo strapiony,
Panie, ożyw mnie swoim słowem!
Przyjmij dobrowolną ofiarę moich ust, Panie,
naucz mnie praw swoich!

Refren: Słowo Twe, Panie, jest światłością serca.

Moje życie jest wciąż zagrożone,

lecz nie zapominam o Twoim Prawie.
Bezbożni zastawili na mnie sidła,
lecz nie odstąpiłem od Twoich nakazów.

Refren: Słowo Twe, Panie, jest światłością serca.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ratuj nas, Panie, bo giniemy,
niech światło Twego słowa ześle ocalenie.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mk 4, 35-41

Jezus ucisza burzę na jeziorze

Słowa Ewangelii według świętego Marka

Tego samego dnia, gdy zapadł wieczór, [Jezus] powiedział do [uczniów]: Przeprawmy się na drugą stronę. Pozostawili więc tłum, a Jego zabrali, tak jak był w łodzi. Również inne łodzie popłynęły z Nim.

Nagle zerwał się bardzo gwałtowny wicher. Fale zalewały łódź, tak że już napełniała się wodą. On zaś spał na rufie, opierając się na podglówku. Obudzili Go więc i zawołali: Nauczycielu, nie obchodzi Cię, że giniemy? Wtedy wstał, zgromił wicher i powiedział do jeziora: Milcz, ucisz się! I wicher się uspokoił, i nastąpiła głęboka cisza.

Potem zapytał ich: Dlaczego tak się boicie? Jeszcze nie wierzycie? Oni zaś bardzo przerażeni pytali się wzajemnie: Kim On jest, że i wiatr, i jezioro są Mu posłuszne?

Oto słowo Pańskie

Refleksja

Chrystus jest naszym światłem i przewodnikiem. Bez Niego stajemy się zdezorientowani i gubimy się. Kiedy tracimy z oczu Chrystusa, boimy się i odsuwamy od siebie. Wielu ludzi dobrej woli spoza Kościoła nie jest w stanie ujrzeć światła Chrystusa, ponieważ nie odbijamy go dostatecz-

nie wyraźnie lub zupełnie je zaciemniamy. Kiedy szukamy światła Chrystusa, On rozświetla nasze dusze, a my zbliżamy się do siebie. Wyraźniej odbijamy Jego światło, stając się prawdziwie znakiem Chrystusa, światłem świata.

Modlitwa

Boże, Twoje słowo jest światłem,
a bez Ciebie jesteśmy zagubieni i zdezorientowani.
Oświeć nas, byśmy przez Twoje słowo mogli kroczyć jasną drogą.
Niech w naszych Kościołach Twoja przewodnia,
pocieszająca i przemieniająca obecność nie traci blasku.
Daj nam uczciwość, której potrzebujemy, żeby rozpoznać,
kiedy utrudniamy innym widzenie Twego światła,
oraz łaskę, której potrzebujemy, aby dzielić się Twoim światłem z innymi.
Prosimy o to w imię Twojego Syna,
który wzywa nas, swoich naśladowców,
abyśmy byli światłością dla świata.
Amen.

DZIEŃ TRZECI – poniedziałek, 20 stycznia 2020 r.

Nadzieja: nikt z was nie zginie

CZYTANIE I: Dz 27,21-22.34

Bądźcie dobrej myśli

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Gdy ludzie nie chcieli już nawet jeść, wtedy Paweł stanął pośrodku nich i powiedział: „Trzeba było, mężowie, posłuchać mnie i nie odpływać z Krety. Uniknęlibyście tej niedoli i szkody. Mimo to wzywam was teraz, abyście byli dobrej myśli, bo nikt z was nie zginie, tylko statek”. [...]

„Dlatego proszę was, abyście się posilili, bo to przyczyni się do waszego ocalenia. Nikomu bowiem z was włos z głowy nie spadnie”.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 27,1.3.13-14

Refren: W Tobie, mój Boże, złożyłem nadzieję.
PAN jest moim światłem i moim zbawieniem,
kogo miałbym się lękać?
PAN jest obrońcą mojego życia,
przed kim mam się trwożyć?

Refren: W Tobie, mój Boże, złożyłem nadzieję.
Choćby rozbili naprzeciw mnie obóz,
moje serce się nie przelęknie;
choćby wybuchła przeciwko mnie wojna,
to jednak zachowam ufność.

Refren: W Tobie, mój Boże, złożyłem nadzieję.
Ja wierzę, że ujrzę dobroć PANA
w krainie żyjących.
Oczekuj PANA, bądź mężny,
umocnij swoje serce, oczekuj PANA!

Refren: W Tobie, mój Boże, złożyłem nadzieję.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Przyjdźcie do Mnie wszyscy utrudzeni i obciążeni,
a Ja wam dam ukojenie

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mt 11, 28-30

Znajdziecie ukojenie

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

[Jezus powiedział]:

Przyjdźcie do Mnie wszyscy utrudzeni i obciążeni, a Ja wam dam ukojenie. Weźcie na siebie Moje jarzmo i ucztujcie ode Mnie, że jestem cichy i pokornego serca, a znajdziecie ukojenie dla waszych dusz. Jarzmo Moje bowiem jest miłe, a Moje brzemienie lekkie.

Oto słowo Pańskie

Refleksja

Będąc chrześcijanami należącymi do Kościołów i tradycji, które nie są w pełni ze sobą pojednane, często odczuwamy zniechęcenie brakiem widocznego postępu w osiągnięciu pełnej jedności. Niektórzy tracą nadzieję i postrzegają tę jedność jako nieosiągalny ideał. Inni nie uznają jedności za niezbędny element wiary i chrześcijańskiego świadectwa. Gdy modlimy się o dar widzialnej jedności, czynimy to z niezachwianą wiarą, cierpliwością i wyczekującą nadzieją, ufając Bożej miłości. O jedność prosi Pan w modlitwie za Kościół, a skoro On towarzyszy nam w tej podróży, nie możemy się zniechęcać i poddawać.

Modlitwa

Boże nadziei,
zagubieni i zniechęceni, zwracamy się do Ciebie.
Wlej w nas dar ufności.
Niech nasze Kościoły trwają w nadziei
I nie poddając się zwątpieniom dążą do jedności,
o którą Twój Syn modlił się w przeddzień swej męki.
Prosimy o to przez Tego, który żyje i króluje
z Tobą i Duchem Świętym na wieki wieków.
Amen.

DZIEŃ CZWARTY – wtorek, 21 stycznia 2020 r.

Zaufanie: nie bój się, wierz

CZYTANIE I: Dz 27,21.23-26

Musimy przecież dopłynąć do jakiejś wyspy

Czytanie z Dziejów Apostolskich

[...] Paweł stanął pośrodku nich i powiedział [...]

Tej nocy ukazał mi się anioł Boga, do którego należę i któremu służę, I powiedział: Nie bój się, Pawle. Musisz stanąć przed cesarzem, dlatego Bóg podarował ci wszystkich, którzy płyną razem z tobą. Bądźcie więc dobrej myśli, mężowie, bo ufam Bogu, że będzie tak, jak mi powiedziano. Musimy przecież dopłynąć do jakiejś wyspy.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 56 2.6.10.12.13-14

Refren: Nic mnie nie trwoży, bo Ty jesteś ze mną.

Zmiłuj się nade mną, Boże, bo ludzie na mnie czyhają,
przez cały dzień wróg mnie uciska.

Cały dzień wypaczają moje słowa,
nieustannie myślą o mojej zgubie.

Refren: Nic mnie nie trwoży, bo Ty jesteś ze mną.

Wycofają się moi wrogowie w dniu, w którym zawołam:
Wiem, że Bóg jest ze mną!

Bogu ufam, nie będę się lękał
– co może zrobić mi człowiek?

Refren: Nic mnie nie trwoży, bo Ty jesteś ze mną.

Wypełnię śluby, które Ci złożyłem, Boże,
złożę Ci ofiary dziękczynne,

bo ocaliłeś moje życie od śmierci, a nogi od upadku,
abym chodził przed Bogiem w światłości życia.

Refren: Nic mnie nie trwoży, bo Ty jesteś ze mną.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Szukajcie najpierw Królestwa Boga,
a wszystko inne będzie wam dodane.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 12, 22-34

Nie martwcie się

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

[Jezus] Powiedział też do swoich uczniów: Dlatego mówię wam: Nie martwcie się o życie, co będziecie jeść ani o ciało, w co się ubierzecie. Czy życie nie znaczy więcej niż jedzenie, a ciało niż ubranie?

Zwróćcie uwagę na kruki. Nie sieją ani nie zbierają plonów, nie mają spichlerza ani składnicy, a jednak Bóg je żywi. O ileż więcej jesteście warci niż ptaki. Kto z was przez troskliwe zabieganie może choćby trochę przedłużyć własne życie? Jeżeli więc najmniejszej rzeczy nie potraficie wykonać, dlaczego troszczycie się o pozostałe?

Zwróćcie uwagę na lilie, jak wznoszą się. Nie pracują ani nie przędą, a mówię wam, że nawet Salomon w całej swojej chwale nie był tak ubrany, jak jedna z nich. Jeśli więc roślinę na polu, która dziś jest, a jutro zostanie wrzucona do pieca, Bóg tak przyodziewa, o ileż bardziej was, ludzi małej wiary.

Nie szukajcie więc tego, co będziecie jedli i co będziecie pili. Nie martwcie się o to. Tego wszystkiego bowiem szukają ludzie tego świata. Wasz Ojciec zaś wie, czego potrzebujecie. Szukajcie raczej Jego Królestwa, a wszystko inne będzie wam dodane.

Nie bój się, mała trzódka, gdyż spodobało się waszemu Ojcu dać wam Królestwo. Sprzedajcie wasze majątności i dajcie jałmużnę. Sprawcie sobie

trzosy, które nie niszczej, skarb niewyczerpany w niebie, gdzie złodziej się nie wkrađa ani mól nie niszczy. Gdzie bowiem jest wasz skarb, tam będzie i wasze serce.

Oto słowo Pańskie

Refleksja

Pośród burzy spokój, zaufanie Bogu i nadzieja Pawła kontrastowały ze strachem i zwątpieniem towarzyszy podróży apostoła. Nasze wspólne powołanie do bycia uczniami Jezusa Chrystusa wymaga, byśmy stawiali się znakiem sprzeciwu. Zostaliśmy powołani, aby w świecie rozdartym niepokojem i egoizmem być świadkami nadziei, pokładając ufność w Bożej miłości. Doświadczenie chrześcijańskie pokazuje, że Bóg pisze prosto na krzywych liniach. Wiemy, że nawet wśród przeciwności nie utoniemy ani nie zagubimy się, bowiem niezmienna miłość Boga trwa na wieki.

Modlitwa

Wszchemogący Boże,
nasze osobiste cierpienie sprawia, że płaczemy z bólu
i kurczymy się ze strachu, kiedy doświadczamy choroby, niepokoju,
lub śmierci bliskich.

Naucz nas ufać Tobie.

Niech nasze Kościoły będą znakami Twojej opatrności.

Uczyń nas prawdziwymi uczniami Jezusa,
który pokazał nam, jak służyć Twojemu słowu
i służyć sobie nawzajem.

Z ufnością prosimy o to w imię Twojego Syna,
i w mocy Ducha Świętego.

Amen

DZIEŃ PIĄTY – środa, 22 stycznia 2020 r.

Pokrzepienie: połam chleb na drogę

CZYTANIE I: Dz 27,33-36

Proszę was, abyście się posilili

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Kiedy zaczynało świtać, Paweł zachęcał wszystkich do posiłku. Powiedział: Dzisiaj już czternasty dzień, jak czekacie i pozostajecie bez posiłku, nic nie jedząc. Dlatego proszę was, abyście się posilili, bo to przyczyni się do waszego ocalenia. Nikomu bowiem z was włos z głowy nie spadnie. Po tych słowach wziął chleb, na oczach wszystkich złożył Bogu dziękczynienie, ułamał i zaczął jeść. Wtedy wszyscy nabrali otuchy i też się posilili.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 77,14.16-18.20-21

Refren: Karmisz nas, Panie, i umacniasz w drodze.

Boże, święta jest Twoja droga

– któryż bóg jest tak wielki?

Siłą swojego ramienia wyzwoliłeś lud swój,
potomków Jakuba i Józefa.

Refren: Karmisz nas, Panie, i umacniasz w drodze.

Boże, ujrzały Cię wody,

ujrzały wody i zadrżały, wzburzyły się nawet głębiny.

Spłynęły wodami chmury, zagrzmiały obłoki,

przecięły niebo Twoje błyskawice.

Refren: Karmisz nas, Panie, i umacniasz w drodze.

Twoja droga wiodła przez morze, Twoja ścieżka przez wielkie wody,
a nie było widać śladów stóp Twoich.

Prowadziłeś swój lud jak owce,
ręką Mojżesza i Aarona.

Refren: Karmisz nas, Panie, i umacniasz w drodze.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ja jestem chlebem, który zstąpił z nieba,
kto ten chleb spożywa będzie żył na wieki.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mk 6, 30-44

Jezus rozmnaża chleb

Słowa Ewangelii według świętego Marka

Apostołowie znowu zebrali się u Jezusa i opowiedzieli o wszystkim, czego dokonali i nauczali. On zaś im polecił: Idźcie na pustkowie i trochę odpocznijcie. Tak wielu bowiem przychodziło i odchodziło, że nawet nie mieli czasu zjeść. Popłynęli więc łodzią w zaciszne i odosobnione miejsce. Zobaczono jednak, jak odpływali. Wielu ich rozpoznało, podążyło pieszo ze wszystkich miast i przybyło tam przed nimi. Po wyjściu z łodzi Jezus zobaczył wielki tłum i ulitował się nad nimi, bo byli jak owce bez pasterza. I zaczął im głosić liczne nauki.

A gdy zrobiło się późno, uczniowie podeszli do Niego i powiedzieli: Jesteśmy na pustkowie i pora już późna. Każ ludziom rozejść się do okolicznych osad i wiosek, aby kupili sobie coś do jedzenia. Jezus im jednak odpowiedział: Wy dajcie im jeść. Zapytali więc Go: Czy mamy iść i kupić chleba za dwieście denarów, żeby dać im jeść? On zaś powiedział im: Idźcie i zobaczcie, ile macie chlebów. Gdy to sprawdzili, oznajmili: Pięć i dwie ryby. Wtedy polecił im, żeby kazali wszystkim usiąść grupami na zielonej trawie. I rozłożyli się grupa przy grupie, po sto i po pięćdziesiąt osób. Wówczas Jezus wziął pięć chlebów i dwie ryby, podniósł wzrok ku niebu, pobłogosławił i połamał chleby, i dawał uczniom, aby

im rozdawali. Także dwie ryby podzielił między wszystkich. I najedli się wszyscy do syta, i zebrali jeszcze dwanaście pełnych koszy okruszków i resztek z ryb. Tych zaś, którzy jedli, było pięć tysięcy mężczyzn.

Oto słowo Pańskie

Refleksja

Zaproszenie Pawła do jedzenia jest zachętą dla współtowarzyszy podróży, aby umocnili się na to, co ich czeka. Przyjmowanie chleba oznacza dla nich również zmianę nastawienia. Widać, jak przechodzą od rozpacz do odwagi i gotowości działania. W podobny sposób Eucharystia lub Wieczerza Pańska pokrzepia nas, zmienia i ukierunkowuje na życie w Bogu. Stajemy się silni, odważni i gotowi do działania. Łamanie chleba – stanowiące sedno życia i kultu wspólnoty chrześcijańskiej – buduje nas, gdy angażujemy się w służbę chrześcijańską. Tęsknimy za dniem, w którym wszyscy chrześcijanie będą mogli zasiąść wspólnie przy stole Pańskim i czerpać siłę z jednego chleba i jednego kielicha.

Modlitwa

Kochający Boże,
Twój Syn Jezus Chrystus łamał chleb
i pił z jednego kielicha z przyjaciółmi w przeddzień swej męki.
Potem dał im swoje ciało i krew jako pokarm jedności i nieśmiertelności
Obyśmy razem wzrastali w braterskiej komunii.
Daj nam siłę do budowania mostów współczucia, solidarności i harmonii.
W mocy Ducha Świętego
prosimy o to w imię Twojego Syna,
który daje swoje życie, abyśmy mogli żyć.
Amen.

DZIEŃ SZÓSTY – czwartek, 23 stycznia 2020 r.

Gościnność: okaż życzliwość

W Polsce XX rocznica podpisania wspólnej deklaracji o wzajemnym uznaniu chrztu

CZYTANIE I: Dz 28, 1-2.7

Niespotykana życzliwość mieszkańców Malty

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Po ocaleniu dowiedzieliśmy się, że wyspa nazywa się Melita. Tubylcy okazywali nam niespotykaną życzliwość. Rozpalili ognisko i zgromadzili nas wszystkich przy nim, bo zaczął padać deszcz i zrobiło się zimno. [...] W pobliżu tego miejsca znajdowały się posiadłości naczelnika wyspy o imieniu Publiusz, który nas przyjął i przez trzy dni gościł po przyjacielsku.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 46,2-3.9-10.11-12

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Bóg jest naszą ucieczką i mocą,

niezawodną pomocą w utrapieniach.

Dlatego się nie złękniemy, choćby zatrzęsała się ziemia
i góry zapadły w głąb morza.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Chodźcie, zobacźcie dzieła PANA,

który dokonał zdumiewających rzeczy na ziemi!

On kładzie kres wojnom aż po krańce ziemi,

łamię łuki i kruszy włócznie, w ogniu pali rydwany.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Zatrzymajcie się i dowiedzcie, że Ja jestem Bogiem
wywyższonym wśród narodów, wywyższonym na ziemi!
PAN Zastępów jest z nami,
Bóg Jakuba jest naszym warownym grodem.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Szczęśliwy ten, kto będzie ucztował w Królestwie Boga.
Chodźcie, bo już wszystko gotowe.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 14, 12-24

Wymogi gościnności i przypowieść o zaproszonych na ucztę

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

[Jezus] Powiedział do tego, który Go zaprosił [na ucztę]: Kiedy wydajesz obiad lub kolację, nie zapraszaj swoich przyjaciół, braci, członków rodziny czy bogatych sąsiadów po to, żeby w zamian zaprosili ciebie. Lecz gdy wydajesz przyjęcie, zapraszaj biednych, kalekich, ułomnych i niewidomych. Wtedy będziesz szczęśliwy, że nie mają czym się tobie odwdziżyć, bo nagrodę otrzymasz przy zmartwychwstaniu sprawiedliwych.

Gdy to usłyszał jeden ze współbiesiadników, powiedział do Niego: Szczęśliwy ten, kto będzie jadł chleb w Królestwie Boga.

Jezus mu odpowiedział: Pewien człowiek urządził wielką ucztę i zaprosił wielu. W porze uczyt posłał swego sługę, aby powiedział zaproszonym: Chodźcie, bo już wszystko gotowe. Ale wszyscy zaczęli się podobnie wymawiać. Pierwszy odpowiedział: Zakupiłem pole i muszę pójść je obejrzeć. Przyjmij, proszę, moje wytłumaczenie. Drugi zaś powiedział: Kupiłem pięć par wołów i idę je wypróbować. Przyjmij, proszę, moje wytłumaczenie. Inny oświadczył: Ożeniłem się i dlatego nie mogę

przyjść. Sługa powrócił i powiedział to swojemu panu. Wtedy gospodarz rozgniewał się, nakazał mu wyjść niezwłocznie na place i ulice miasta i przyprowadzić biednych, kalekich, niewidomych i ułomnych. Potem sługa oznajmił: Panie, zrobiłem, jak naka-załeś i jeszcze są wolne miejsca. Wówczas pan powiedział do swojego sługi: Wyjdź na drogi i ścieżki i przymuszaj innych do przyjścia, aby został zapełniony mój dom. Mówię wam bowiem, że nikt z tych zaproszonych nie skosztuje mojej uczyty.

Oto słowo Pańskie

Refleksja

Po szoku spowodowanym burzą na morzu, wielu konfliktach i stratach, życzliwa opieka mieszkańców Malty, jakiej doświadczyli Paweł i jego towarzysze, przywraca rozbitkom nadzieję i wiarę w drugiego człowieka. Taka życzliwość przejawiająca się w gościnności i udzielaniu pomocy dowodzi naszego człowieczeństwa. Ewangelia uczy nas, że gdy troszczymy się o cierpiących, okazujemy miłość samemu Chrystusowi (por. Mt 25, 40). Co więcej, gdy okazujemy miłosierną dobroć słabym i pozbawionym środków do życia, dostrajamy nasze serca do rytmu serca Boga, w którym ubodzy mają szczególne miejsce. Przyjęcie obcych, niezależnie od tego, czy są to ludzie innych kultur, innych przekonań i religii, imigranci, czy uchodźcy, oznacza umiłowanie samego Chrystusa oraz ukazywanie miłości Bożej. Jako chrześcijanie jesteśmy wezwani, by wyjść z wiarą i wszechogarniającą Bożą miłością nawet do tych, których trudno kochać.

Modlitwa

Boże sieroty, wdowy i przybysza,
zaszczep w naszych sercach głębokie poczucie gościnności.
Otwórz nasze oczy i serca,
kiedy ustami potrzebujących prosisz nas, abyśmy Cię nakarmili,
ubrali i odwiedzali.
Spraw, aby nasze Kościoły miały udział
w przewycięzaniu głodu, pragnienia oraz izolacji
i w pokonywaniu barier, które uniemożliwiają

okazywanie gościnności i życzliwości wszystkim ludziom.
Prosimy o to w imię Twojego Syna, Jezusa, który jest obecny
w najmniejszych z naszych sióstr i braci.
Amen.

DZIEŃ SIÓDMY – piątek, 24 stycznia 2020 r.

Nawrócenie: przemień serce i umysł

CZYTANIE I: Dz 28,3-6

Epizod ze zmiją; Maltańczycy zmieniają zdanie o Pawle

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Kiedy Paweł uzbierał naręczę chrustu i wrzucił do ognia, zmija wypęzła na skutek gorąca i uczepliła się jego ręki. Gdy tubylcy zobaczyli gada wiszącego u jego ręki, mówili jeden do drugiego: Na pewno człowiek ten jest mordercą, bo choć wyszedł cało z morza, bogini zemsty nie pozwala mu żyć. On jednak strząsnął gada w ogień i nic nie ucierpiał. Tymczasem oni spodziewali się, że opuchnie albo nagle padnie martwy. Lecz gdy długo czekali i widzieli, że nie stało mu się nic złego, zmienili zdanie i mówili, że jest bogiem.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORIJNY: Ps 119,137-144

Pan moim światłem i zbawieniem moim.

Refren: Przemień nas, Panie, w swej sprawiedliwości.
Ty jesteś sprawiedliwy, PANIE,
i prawy w swoich wyrokach.
Okazałeś sprawiedliwość swoich napomnień

i doskonałą ich wierność.

Refren: Przemień nas, Panie, w swej sprawiedliwości.
Płonę z żarliwości,
bo moi wrogowie zapominają Twoje słowa.
Twoja obietnica jest wypróbowana w ogniu,
dlatego kocha ją Twój sługa.

Refren: Przemień nas, Panie, w swej sprawiedliwości.
Choć jestem mały i wzgardzony,
nie zapominam o Twoich nakazach.
Twoja sprawiedliwość jest wieczna,
a Twoje Prawo jest prawdą.

Refren: Przemień nas, Panie, w swej sprawiedliwości.
Spadły na mnie nieszczęścia i ucisk,
lecz Twoje przykazania są dla mnie rozkoszą.
Sprawiedliwość Twoich napomnień jest wieczna,
daj mi je zrozumieć, a żył będę.

Refren: Przemień nas, Panie, w swej sprawiedliwości.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Jeśli się nie nawrócicie,
nie wejdziecie do Królestwa Niebios.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mt 18, 1-6

Pytanie o wielkość; wezwanie do nawrócenia

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

W pewnej chwili uczniowie podeszli do Jezusa i zapytali: Kto zatem jest największy w Królestwie Niebios?

Przywołał wtedy do siebie dziecko, postawił je pośród nich i powiedział: Zapewniam was, jeśli się nie nawrócicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejdziecie do Królestwa Niebios. Kto się więc unży jak to dziecko,

ten jest największy w Królestwie Niebios. Kto przyjąłby jedno takie dziecko w Moje imię, Mnie przyjmuje.

Jeśli zaś ktoś zgorszyłby jednego z tych najmniejszych, którzy wierzą we Mnie, byłoby lepiej dla niego, aby zawieszono mu u szyi kamień młyński i wrzucono go w morską głębinę.

Oto słowo Pańskie

Refleksja

Mieszkańcy Malty zrozumieli, że postrzeżenie przez nich Pawła jako mordercy było błędne. Zmienili zdanie i swój stosunek do apostoła i pozostałych rozbitków. Niezwykłe wydarzenie ze zmiją pozwala wypiarzom zobaczyć rzeczywistość w nowy sposób i przygotować się na wysłuchanie przesłania Pawła o Chrystusie. W poszukiwaniu pojednania i chrześcijańskiej jedności często jesteśmy zmuszani, by przemyśleć, czy właściwie i sprawiedliwie postrzegamy inne tradycje i kultury. Wymaga to ciągłego nawracania się na Chrystusa, w którym Kościoły uczą się przewycięzać nawyk traktowania innych jako zagrożenia. Kiedy się nawracamy, nasze negatywne nastawienie i niesprawiedliwe opinie zostają zastąpione szacunkiem i miłością do innych, a my sami przybliżamy się do jedności.

Modlitwa

Wszchemogący Boże,
zwracamy się do Ciebie ze skruszonym sercem.
W szczerym poszukiwaniu Twojej prawdy,
oczyść nas z niesprawiedliwych opinii o innych, zwalcz w nas uprzedzenia
i prowadź Kościoły do wzrastania w komunii.
Pomóż nam pozbyć się naszych lęków, uprzedzeń, stereotypów
i lepiej zrozumieć siebie nawzajem oraz przybyszów,
szukających wśród nas swego domu.
Prosimy o to w imię Jedynego Sprawiedliwego,
Twojego ukochanego Syna, Jezusa Chrystusa.
Amen.

DZIEŃ ÓSMY – sobota 25 stycznia 2020 r.

Hojność: przyjmij i daj

CZYTANIE I: Dz 28, 1-2. 7-10

Gościnność Publiusza i liczne uzdrowienia

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Po ocaleniu dowiedzieliśmy się, że wyspa nazywa się Melita. Tubylcy okazywali nam niespotykaną życzliwość. Rozpalili ognisko i zgromadzili nas wszystkich przy nim, bo zaczął padać deszcz i zrobiło się zimno. [...].

W pobliżu tego miejsca znajdowały się posiadłości naczelnika wyspy o imieniu Publiusz, który nas przyjął i przez trzy dni gościł po przyjacielsku. Ojciec Publiusza leżał właśnie chory, miał gorączkę i biegunkę. Paweł poszedł do niego, pomodlił się, położył na nim ręce i go uzdrowił.

Po tym wydarzeniu przychodzili również inni chorzy z wyspy i byli uzdrawiani. Oni to okazali nam wielki szacunek, a gdy mieliśmy odpłynąć, przynieśli wszystko, co było nam potrzebne.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 103,1-4

Refren: Twoich dobrodziejstw nie zapomnę, Panie.

Błogosław, duszo moja, PANA,

i wszystko co jest we mnie – Jego święte imię!

Błogosław, duszo moja, PANA,

i nie zapominaj o wszystkich Jego dobrodziejstwach!

Refren: Twoich dobrodziejstw nie zapomnę, Panie.

On odpuszcza wszystkie twoje winy

i leczy wszelkie choroby.

On ratuje twoje życie od śmierci,
wieńczy cię łaską i miłosierdziem.

Refren: Twoich dobrodziejstw nie zapomnę, Panie.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Idźcie i głoscie: Blisko jest Królestwo Niebios.

Darmo otrzymaliście, darmo dawajcie.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mt 10, 7-8

Rozesłanie uczniów

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

[Jezus powiedział do swoich uczniów]: Ruszajcie w drogę i rozgłaszajcie: Blisko już jest Królestwo Niebios! Uzdrawiajcie chorych, przywracajcie życie umarłym, oczyszczajcie trędowatych, wypędzajcie demony. Darmo otrzymaliście, darmo dawajcie.

Oto słowo Pańskie

Refleksja

Pobyt Pawła na Malcie jest pełen aktów dawania i otrzymywania: najpierw apostoł doświadcza niezwykłej życzliwości wyspiarzy; potem sam uzdrawia ojca Publiusza i wielu innych chorych. Na koniec dwustu siedemdziesięciu sześciu rozbitków, którzy stracili wszystko w czasie sztormu, otrzymuje obfite zaopatrzenie i opuszcza Maltę. Jako chrześcijanie jesteśmy powołani do okazywania życzliwości. Ale żeby dać, musimy najpierw nauczyć się otrzymywać – od Chrystusa i od innych. Częściej, niż zdajemy sobie sprawę, jesteśmy odbiorcami aktów życzliwości od ludzi, którzy się od nas różnią. Te dzieła wskazują również na hojność i miłość Bożą. My, którzy zostaliśmy tak szczerze obdarzeni przez Pana, jesteśmy odpowiedzialni za przekazanie tego, co otrzymaliśmy.

Modlitwa

Boże, dawco życia,
dziękujemy Ci za dar Twojej współczującej miłości,
która nas koi i wzmacnia w chwilach próby i zwątpienia.
Modlimy się, aby nasze Kościoły
były zawsze otwarte na przyjmowanie Twoich darów od siebie nawzajem.
Daj nam ducha szczodrości wobec wszystkich,
kiedy kroczymy wspólnie drogą ku chrześcijańskiej jedności.
Prosimy o to w imię Twojego Syna,
który króluje z Tobą i Duchem Świętym.
Amen.

MATERIAŁY POMOCNICZE

1. Modlitwa wiernych

- P** – Przewodniczący
L – Lektor (lektorzy)
W – Wszyscy

WZÓR I

(opracowanie: Kościół prawosławny)

- D** – Boże, ludzkie dążenia do dominacji doprowadziły przed 80 laty do II wojny światowej i wyniszczenia całych narodów. Nie chlebem i ciepłym okryciem spotykano przybyszów, jak to uczynili wobec apostoła Pawła mieszkańcy Malty, a bagnetem i drutem kolczastym obozów koncentracyjnych. Czy dzisiaj umiemy już okazywać gościnność? Czy w przybytku i rozbitku dostrzegamy brata? Czy nieszczęście innych sprawia nam ból i wyciska łyzy współczucia? Spraw, by przykład miłości Maltańczyków rozgrzał i uwolnił z okowów obojętności nasze serca. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie.

- L** – Panie, wokół nas rozpościera się zgubne morze. Zalewają nas fale obojętności. Otwiera się przed nami niezmierna otchłań egoizmu. Szarpia nas wichry materializmu i konsumpcjonizmu. Drżą pod naporem nienawiści burty zbawiennego okrętu chrześcijańskich wartości. Rwą się żagle nadziei. Runęła kotwica uczciwości. W tym upadku, gdzieś w oddali, widzimy wątłe światełko ludzkiej życzliwości, niczym latarnia wskazujące nam właściwy kierunek, budzące naszą nadzieję. Panie, dorzuć drwa do ogniska ludzkiej życzliwości. Niechaj zapłonie ono jasnym ogniem, który rozproszy wszelki mrok. Daj nam w tym blasku spotkać się z drugim człowiekiem. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie.
- L** – Chryste, ani gościnności, ani życzliwości nie doświadczyłeś na Golgocie. Wyśmiewano Twój ból. Szydzono z Twego cierpienia. Uznano Cię za obcego, niegodnego nie tylko domu w Betlejem, ale i grobu w Jerozolimie. Wygnano Cię za miejskie mury, na Wzgórze Czaszki. Niepomny odrzucenia zapomniałeś o krzywdach i przyjąłeś nas do swego Królestwa. Daj, abyśmy naśladując Ciebie, mieli otwarte serca i drzwi domów naszych przed każdym Bożym dzieckiem. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie.
- P** – Boże w Trójcy Jedyny, rozsiałeś nas po wielu wyspach, czyniąc je zbawienną przystanią dla ludzkich łodzi, zmagających się z przeciwnym wiatrem, otchłanią wód i potęgą fal. Wiele naszych grzechów i słabości, niczym ostre skały, zamyka wejście do portu. Człowiek ich nie pokona. Roztrzaska na nich swój statek życia ziemskiego. Ty jednak wszystko możesz. Na Golgocie otworzyłeś przed nami swe serce. Uczyniłeś nas dziedzicami obietnicy i spadkobiercami Królestwa. Niechaj w Twojej miłości obudzi się nasza miłość. Niechaj w Twojej otwartości zrodzi się nasza otwartość.

Niechaj Twoja wola przejawia się w naszej. Niechaj w naszych dziełach gościnności i otwartości przejawia się Twoje ojcostwo względem ludzi, teraz i na wieki.

W – Amen.

WZÓR II

(opracowanie: Kościół polskokatolicki)

P – Zjednoczeni w modlitwie przedstawmy Bogu Ojcu nasze prośby.

L – Módlmy się za wszystkich chrześcijan, aby byli świadomi, że dla otaczającego świata są świadkami Jezusa. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

L – Módlmy się za zwierzchników Kościołów i wszystkich duchownych, aby pełnili jak najlepiej swoją posługę. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

L – Módlmy się za wszystkich ubogich, aby w niedawno rozpoczętym roku nikomu nie zabrakło chleba powszedniego. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

L – Módlmy się o prawdziwą jedność naszego narodu, aby wszyscy zrozumieli, jak wielką wartość stanowi dobro i zgoda. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

L – Módlmy się za chorych na ciele i na duchu, niech miłość i cierpliwość otoczenia przyniosą im ulgę i nadzieję. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

- L** – Módlmy się o miłosierdzie Boże dla wszystkich, którzy odeszli z tego świata. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie.
- L** – Módlmy się za nas samych, abyśmy nigdy nie lekceważyli nauki Ewangelii, ale żyli nią na co dzień. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie.
- P** – Boże, Ojczy wszechmogący, Twój Syn, a nasz Pan poucza nas o Królestwie Bożym, daj nam pragnienie poszukiwania Twojej woli, bo tylko wtedy będziemy stanowić rodzinę Jezusa Chrystusa. Przez Chrystusa Pana naszego.
- W** – Amen.

WZÓR III

(opracowanie: Kościół ewangelicko-metodystyczny)

- P** – Panie Jezu Chryste, Ty powiedziałeś: „Takie jest przykazanie moje, abyście się wzajemnie miłowali, jak Ja was umiowałem”. Zgromadzeni w tej ekumenicznej wspólnocie w pokorze wołamy do Ciebie o jedność wśród nas, chrześcijan należących do różnych wspólnot kościelnych, a także o pojednanie i wzajemną życzliwość. Spraw, Panie Boże, abyśmy byli świadectwem dla całego świata, że łączy nas Jeden Pan, jedna wiara i jeden chrzest. Twojej pieczy polecamy sprawę Kościoła i ruchu ekumenicznego, pamiętając o zapewnieniu, Twojego Syna: „Gdzie dwóch albo trzech zgromadzi się w moim imieniu, tam Ja jestem pośród nich”.

- L** – Łaskawy Boże, świadomi tego, że świat jest domem nas wszystkich. Ty w swojej nieograniczonej miłości zsyłasz deszcz na sprawiedliwych i niesprawiedliwych. W Jezusie Chrystusie ukazujesz nam, co to znaczy miłować bliźniego z poszanowaniem jego osobistej wolności i odmienności. Wybacz nam brak poszanowania dla naszych bliźnich; obłudę i zakłócanie społecznej harmonii. Nie chcemy ranić Ciebie brakiem szacunku wobec tych, którzy myślą i żyją inaczej niż my sami. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie.
- L** – Miłosierny Boże i Ojczy, wyznajemy, że jako Twoje dzieci zbyt rzadko podejmujemy działania zmieniające styl naszego życia, niszczące nas i Matkę Ziemię. Nie pamiętamy o naszych zobowiązaniach nie tylko wobec współcześnie żyjących, ale także wobec przyszłych pokoleń. Panie Boże, dopomóż, abyśmy wzięli sobie do serca to, że świat może stać się jałową ziemią, która przestanie przynosić owoce Twojej dobroci. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie.
- L** – Łaskawy i pełen miłości Boże, ufając Twoim obietnicom z nadzieją spoglądamy w przyszłość i Tobie powierzamy wszystkie sprawy naszej ojczyzny. Obdarz nasz kraj swoim pokojem. Spraw, abyśmy wzniesli się ponad podziały i służyli nie tylko nam samym, ale także naszej ojczyzna. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie.
- L** – Panie Boże, apostoł Paweł, napisał: „Wszyscy przecież w jednym Duchu zostaliśmy ochrzczeni, aby stanowić jedno Ciało”. Dlatego zgromadzeni na tej ekumenicznej modlitwie błagamy, wzmocnij dar żywej wiary i umocnij ducha miłości wszystkich zwierzchników Kościołów, patriarchów, biskupów i wszystkim pasterzy naszych

Kościółów, aby w Duchu Świętym poszukiwali źródeł jedności.
Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

L – Boże i Panie nasz, jako ludzie wiary wiemy, że bardziej trzeba słuchać Ciebie niż ludzi, dlatego prosimy, abyś otworzył serca i umysły wszystkich sprawujących władzę świecką, aby w budowaniu pokoju i sprawiedliwości brali pod uwagę nie doraźne interesy polityczne, ale Twoje Prawo, które trwa wiecznie i jest niezmienne. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

L – Boże nasz, wspominamy dzisiaj tych wszystkich naszych Braci i Siostry, którzy troszczyli się o jedność Twojego Kościoła, a dzisiaj włączeni do grona Twoich wybranych śpią w pokoju. Przypominaj nam ich trud i spraw, abyśmy tu, na ziemi, oglądali owoce ich świadectwa. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

L – Ojcze, potrzebujemy Ciebie codziennie, w naszych radościach i smutkach, w tym, co łatwe i pomyślne, w tym, co trudne i skomplikowane, dlatego prosimy, pozwól nam przeżywać społeczność z Tobą tak, abyśmy mocniej odczuwali, że jesteś blisko nas. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

L – Łaskawy Boże, Ty zachęcasz nas do współczucia i troski o Twoje stworzenie. Twoja miłość inspiruje nas, by podejmować trud sprawiedliwego życia. Przyjmij nasze wysiłki działania na rzecz braterstwa i jedności twoich dzieci bez względu na ich kulturowe, etniczne i religijne pochodzenie. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie.

- P** – Wszechmogący Boże, wyznajemy że na drogach życia, wielokrotnie bywamy słabi i pokładamy nadzieję w sobie samych. Nie zawsze czynimy to, co powinniśmy. Panie, miej litość nad nami. Ocal tych, którzy wyznają swoje winy. Obdarz życiem pokutujących i spraw, abyśmy, okazując sobie wzajemną życzliwość, mogli prowadzić życie dobre, prawe i czyste, dla chwały Twojego świętego imienia. Prosimy o to przez Chrystusa, Pana i Zbawiciela naszego.
- W** – Amen.

WZÓR IV

(opracowanie: Kościół rzymskokatolicki)

- P** – Bóg pierwszy okazał nam swoją życzliwość i uzdolnił nas do wszelkiego dobrego czynu. Zanieśmy do Niego wspólne prośby.
- L** – Bóg pierwszy pojednał nas ze sobą. Módlmy się za wszystkich uczniów Jezusa, aby nie ustawali w wysiłkach na rzecz pojednania rodziny chrześcijańskiej. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Bóg pierwszy nas oświecił. Módlmy się za zwierzchników kościelnych, aby napełnieni światłem Ducha Świętego w duchu służby mądrze przewodzili ludowi Bożemu. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Bóg jest źródłem naszej nadziei. Módlmy się za wątpiących i odchodzących od Boga, za wszystkich, którzy przeżywają duchowe trudności, aby zwyciężyła w nich moc wiary. Ciebie prosimy.
- W** – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Bóg jest naszym pokrzepieniem. Módlmy się za chorych na duszy i ciele, aby zostali uzdrowieni. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Bóg pierwszy nas przyjął. Módlmy się za opuszczonych, ubogich i skrzywdzonych, aby doznali naszej pomocy. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie!

L – Bóg wzywa do nawrócenia. Módlmy się za nas samych, abyśmy poddawali się nieustannie przemieniającej łasce Chrystusa. Ciebie prosimy.

W – Wysłuchaj nas, Panie!

P – Boże, nasz Ojcze, Ty jesteś godny wszelakiego zaufania. Tobie powierzamy nasze prośby, pokładając ufność w Twoim miłosierdziu, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

W – Amen.

WZÓR V

(opracowanie: Kościół rzymskokatolicki)

P – Jako Kościół – wspólnota, która doświadczyła wielkiej życzliwości Boga – wnieśmy nasze prośby.

(Po każdym wezwaniu na znak zgody odpowiemy: Amen.)

L – Niech chrześcijanie będą wzorem pojednania z Bogiem i ludźmi!

W – Amen.

L – Niech światło Ewangelii dotrze do wszystkich narodów!

W – Amen.

L – Niech pasterze wspólnot podtrzymują wiernych w nadziei właściwej dla Ewangelii!

W – Amen.

L – Niech małżeństwa i rodziny będą szkołami zaufania Bogu i ludziom!

W – Amen.

L – Niech znęكاني na duszy i ciele zostaną pokrzepieni!

W – Amen.

L – Niech uciskani i skrzywdzeni doświadczą gościnności i życzliwości bliźnich!

W – Amen.

L – Niechaj każdy z nas poddaje swoje serce i umysł Ewangelii, która przemienia!

W – Amen.

P – Panie, który jesteś źródłem wszelkiej hojności, wysłuchaj naszego błagania i pośpiesz nam na pomoc, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

W – Amen.

2. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

- ok. 1740 W Szkocji spotykamy się z ruchami charyzmatycznymi, mającymi powiązania z Kościołami Ameryki Północnej, których przesłanie odnowy zawiera modlitwy za inne Kościoły i z innymi Kościołami.
- 1820 Ks. James Haldane Stewart publikuje *Wskazówki dla ogólnego zjednoczenia chrześcijan na rzecz wylania Ducha Świętego*.
- 1840 Ks. Ignatius Spencer występuje z propozycją *Zjednoczenia w Modlitwie dla Jedności*.
- 1867 Pierwsza Konferencja Biskupów Anglikańskich w Lambeth w *Preambule do Rezolucji* podkreśla wagę modlitwy o jedność.
- 1894 Papież Leon XIII zachęca do przeprowadzania Oktawy Modłów o Jedność w kontekście świąt Zesłania Ducha Świętego.
- 1908 Obchody Oktawy Jedności Kościoła zostały zainicjowane w styczniu przez ks. Paula Wattsona.
- 1926 Ruch „Wiara i Ustrój” rozpoczyna wydawanie *Propozycje na Oktawę Modłów o Jedność Chrześcijan*.
- 1935 Ks. Paul Couturier z Francji popiera Powszechny Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan opierając się na modlitwie o jedność, „jakiej chce Chrystus i przez środki, których On chce”.

- 1958 Centrum „Jedność Chrześcijan” (Lyon, Francja) i Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów rozpoczynają wspólne przygotowania materiałów na Tydzień Modlitw.
- 1964 Dekret o ekumenizmie II Soboru Watykańskiego podkreśla fakt, że modlitwa jest duszą ruchu ekumenicznego i w ten sposób zachęca do obchodzenia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 1966 Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Sekretariat ds. Jedności Chrześcijan (obecnie Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan) rozpoczynają wspólne oficjalne przygotowania tekstu na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan (wykorzystanego po raz pierwszy w 1968 r.)
- 1975 Projekt początkowy tekstów Tygodnia Modlitw został przygotowany przez wspólnotę lokalną, następnie przepracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” oraz Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Staje się to praktyką lat następnych.
- 1998 Po raz pierwszy w Polsce Rada ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski i Polska Rada Ekumeniczna wydają wspólnie zeszyt na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 2004 Komisja „Wiara i Ustrój” i Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan decydują, że broszury z tekstami na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan będą wspólnie publikowane i prezentowane w tym samym formacie.
- 2008 Obchody stulecia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.

3. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

Opracowywane we współpracy Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Papieskiej Rady (niegdyś Sekretariatu) ds. Popierania Jedności Chrześcijan od 1968 r.:

Opracowane we współpracy Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Papieskiej Rady (niegdyś Sekretariatu) ds. Popierania Jedności Chrześcijan od 1968 r.:

- 1968 *Ku chwale Jego majestatu* (Ef 1,14).
- 1969 *Powołani do wolności* (Ga 5,13).
Spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy.
- 1970 *Jesteśmy współpracownikami Boga* (1 Kor 3,9).
Spotkanie przygotowawcze w klasztorze Niederaltaich, RFN.
- 1971 *... i komunია Ducha Świętego* (2 Kor 13,13).
Spotkanie przygotowawcze w Bari, Włochy.
- 1972 *Przykazanie nowe daję wam* (J 13,34).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1973 *Panie, naucz nas modlić się* (Łk 11,1).
Spotkanie przygotowawcze w opactwie Montserrat, Hiszpania.
- 1974 *Niechaj wszelki język wyznaje, że Jezus Chrystus jest Panem* (Flp 2,11).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
W kwietniu 1974 r. do Kościołów został wysłany list w sprawie utworzenia grup lokalnych, które mogą uczestniczyć w przygotowywaniu tekstów na Tydzień

- Modlitw. Grupa australijska była pierwszą, która się zaangażowała, przygotowując początkowy projekt broszury na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w 1975 r.
- 1975 *To jest wola Ojca, aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie jako Głowie* (Ef 1,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę australijską – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1976 *Jesteśmy powołani do stawania się podobnymi Jemu* (1 J 3,2).
Projekt tekstu opracowany przez Konferencję Kościołów na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy
- 1977 *Nadzieja zawieść nie może* (Rz 5,1-5).
Projekt tekstu opracowany w Libanie, podczas wojny domowej – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1978 *Nie jesteście już obcymi* (Ef 2,13-22).
Projekt tekstu opracowany przez ekumeniczną grupę Manchester, Anglia.
- 1979 *Służcie sobie wzajemnie ku chwale Bożej* (1 P 4,7-11).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1980 *Przyjdź Królestwo Twoje* (Mt 6,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną z Berlina, NRD – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1981 *Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch* (1 Kor 12,3b-13).
Projekt tekstu opracowany przez Ojców z Graymoor, USA – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.

- 1982 *Niech wszyscy znajdą swój dom w Tobie, o Panie* (Ps 84).
Projekt tekstu opracowany w Kenii – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1983 *Jezus Chrystus, Życiem świata* (1 J 1,1-4).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną z Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Céligny (Bosey), Szwajcaria.
- 1984 *Powołani do jedności przez Krzyż naszego Pana* (1 Kor 2,2; Kol 1,20).
Spotkanie przygotowawcze w Wenecji, Włochy.
- 1985 *Ze śmierci do życia z Chrystusem* (Ef 2,4.7).
Projekt tekstu opracowany na Jamajce – spotkanie przygotowawcze w Grandchamp, Szwajcaria)
- 1986 *Będziecie moimi świadkami* (Dz 1,6.8).
Teksty zaproponowane w Jugosławii (Słowenii) – spotkanie przygotowawcze w Jugosławii.
- 1987 *Zjednoczeni w Chrystusie jesteśmy nowym stworzeniem* (2 Kor 5,17).
Projekt tekstu opracowany w Anglii – spotkanie przygotowawcze w Taizé, Francja.
- 1988 *Miłość Boga usuwa lęk* (1 J 4,18).
Projekt tekstu opracowany we Włoszech – spotkanie przygotowawcze w Pinerolo, Włochy.
- 1989 *Budować wspólnotę: jedno Ciało w Chrystusie* (Rz 12,5-6a).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Whaley Bridge, Anglia.

- 1990 *Aby wszyscy byli jedno (...) aby świat uwierzył* (J 17).
Projekt tekstu opracowany w Hiszpanii – spotkanie przygotowawcze w Madrycie, Hiszpania.
- 1991 *Chwalcie Boga wszystkie narody* (Ps 117; Rz 15,5-13).
Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w Rotenburgu nad Fuldą, Niemcy.
- 1992 *Ja jestem z wami (...) idźcie więc* (Mt 28,16-20).
Projekt tekstu opracowany w Belgii – spotkanie przygotowawcze w Bruges, Belgia.
- 1993 *Zanieść owoce Ducha Świętego dla jedności chrześcijan* (Ga 5,22-23).
Projekt tekstu opracowany w Zairze – spotkanie przygotowawcze pod Zurychem, Szwajcaria.
- 1994 *Dom Boga: wezwani, aby być jednego serca i jednego ducha* (Dz 4,23--35).
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Dublinie, Irlandia.
- 1995 *Koinonia: komunია w Bogu i między sobą* (J 15,1-17).
Projekt tekstu opracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” – spotkanie przygotowawcze w Bristolu, Anglia.
- 1996 *Słuchajcie, stoję u drzwi i kołaczę* (Ap 3,14-22).
Projekt tekstu opracowany w Portugalii – spotkanie przygotowawcze w Lizbonie, Portugalia.
- 1997 *W imię Chrystusa (...) pojednajcie się z Bogiem* (2 Kor 5,20).
Projekt tekstu opracowany w Skandynawii – spotkanie przygotowawcze w Sztokholmie, Szwecja.

- 1998 *Duch Święty wspiera nas w słabości naszej* (Rz 8,14-27).
Projekt tekstu opracowany we Francji – spotkanie przygotowawcze w Paryżu, Francja.
- 1999 *Bóg zamieszka wraz z nimi i będą oni Jego ludem, a On będzie Bogiem z nimi* (Ap 21,3).
Projekt tekstu opracowany w Malezji – spotkanie przygotowawcze w klasztorze Bose, Włochy.
- 2000 *Niech będzie błogosławiony Bóg, który nappełnił nas wszelkim błogosławieństwem w Chrystusie* (Ef 1,3).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Kościołów Bliskiego Wschodu – spotkanie przygotowawcze w sanktuarium La Verna, Włochy.
- 2001 *Ja jestem Drogą i Prawdą, i Życiem* (J 14,6).
Projekt tekstu opracowany w Rumunii – spotkanie przygotowawcze w Vulcan, Rumunia.
- 2002 *U Ciebie jest źródło życia* (Ps 36,10).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Konferencji Episkopatów Europy (CCEE) i Konferencję Kościołów Europejskich (KEK) – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Ottmaring k. Augsburga, Niemcy.
- 2003 *Ten skarb przechowujemy w glinianych naczyniach* (2 Kor 4,7).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Los Rubios w Maladze, Hiszpania.
- 2004 *Mój pokój wam daję* (J 14,27).
Projekt tekstu opracowany w Aleppo, Syria – spotkanie przygotowawcze w Palermo, Sycylia.

- 2005 *Chrystus jedynym fundamentem Kościoła* (1 Kor 3,1-23).
Projekt tekstu opracowany na Słowacji – spotkanie przygotowawcze w Piestanach, Słowacja.
- 2006 *Gdzie dwóch albo trzech gromadzi się w Moje imię, tam jestem pośród nich* (Mt 18,20).
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Prosperous, Co. Kildare, Irlandia.
- 2007 *Nawet głuchym przywraca słuch i niemym mowę* (Mk 7,37).
Projekt tekstu opracowany w Afryce Południowej – spotkanie przygotowawcze w Faverges, Francja.
- 2008 *Nieustannie się módlcie* (1 Tes 5,17).
Projekt tekstu opracowany w USA – spotkanie przygotowawcze w Graymoor, Garrison, USA.
- 2009 *Aby byli jedno w twoim ręku* (Ez 37,19)
Projekt tekstu opracowany w Korei – spotkanie przygotowawcze w Marsylii, Francja.
- 2010 *Wy jesteście tego świadkami* (Łk 24,48)
Projekt tekstu opracowany w Szkocji – spotkanie przygotowawcze w Glasgow, Szkocja.
- 2011 *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2,42).
Projekt tekstu opracowany w Jerozolimie – spotkanie przygotowawcze w Saydnaya, Syria.
- 2012 *Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa* (por. 1 Kor 15,51-58).
Projekt tekstu opracowany w Polsce – spotkanie przygotowawcze w Warszawie.

- 2013 *Czego Bóg od nas oczekuje?* (por. Mi 6,6-8).
Projekt tekstu opracowany w Indiach – spotkanie przygotowawcze w Bangalore, Indie.
- 2014 *Czyż Chrystus jest podzielony?* (1 Kor 1,1-17).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Montrealu.
- 2015 *Jezus rzekł do Samarytanki: „Daj mi pić!”* (por. J 4,7).
Projekt tekstu opracowany w Brazylii – spotkanie przygotowawcze w São Paulo.
- 2016 *Wezwani, by ogłaszać wielkie dzieła Pana* (por. 1 P 2,9).
Projekt tekstu opracowany na Łotwie – spotkanie przygotowawcze w Rydze.
- 2017 *Pojednanie – miłość Chrystusa przynaglanas* (por. 2 Kor 5,14-20).
Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w Wittenberdze.
- 2018 *Prawica Twoja wstawiła się mocą* (Wj 15,6).
Projekt tekstu opracowany na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Nassau, na Wyspach Bahama.
- 2019 *Dąż do sprawiedliwości* (Pwt 16,20).
Projekt tekstu opracowany w Indonezji – spotkanie przygotowawcze w Dżakarcie.
- 2020 *Życzliwymi bądźmy* (por. Dz 28, 2).
Projekt tekstu opracowany na Malcie – spotkanie przygotowawcze w Rabacie na Malcie.

4. „Sakrament Chrztu znakiem jedności” Deklaracja Kościołów w Polsce na progu Trzeciego Tysiąclecia

Warszawa, 23 stycznia 2000 r.

Dziękując Trójjedynemu Bogu, Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu, za dwa tysiące lat Nowego Przymierza i za ponad tysiąc lat chrześcijaństwa na ziemiach polskich, podpisane niżej Kościoły, w nawiązaniu do wieloletnich prac teologiczno-ekumenicznych w świecie i w Polsce oraz przyjętych wspólnie dokumentów (zwłaszcza *Dokumentu z Limy*, 1982), z radością uznają i potwierdzają swoją posługę poprzez chrzest, i oświadczają:

1. Jezus Chrystus, nasz Zbawiciel, sam ustanowił sakrament chrztu i polecił go udzielać (Mt 28,19; Mk 16,16). Chrzest jest wyjściem z niewoli (1 Kor 10,1-2), wciela w Chrystusa ukrzyżowanego i zmarłychwstałego, wprowadza w Nowe Przymierze, jest znakiem nowego życia w Chrystusie, obmyciem z grzechu (1 Kor 6,11), oświeceniem przez Chrystusa (Ef 5,14), nowymi narodzinami (J 3,5), przyobleczeniem się w Chrystusa (Ga 3,27), odnowieniem przez Ducha (Tt 3,5), zwróconą do Boga prośbą o dobre sumienie (1 P 3,21) i wyzwoleniem, które prowadzi do jedności w Jezusie Chrystusie, gdzie zostają przezwyciężone podziały ze względu na stan społeczny, rasę czy płeć (Ga 3,27-28; 1 Kor 12,13).
2. Chrzest jest z wody i Ducha Świętego; udziela się go w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Chrzest jednoczy ochrzczonego z Chrystusem, chrześcijan między sobą. Wprowadza do Kościoła i stanowi początek nowego życia w Chrystusie, którego celem jest uwielbienie chwały Bożej (Ef 1,14).

3. Ochrzczeni żyjący w jednym miejscu i czasie wspólnie ponoszą odpowiedzialność za świadectwo składane Chrystusowi i Ewangelii: Ochrzczeni żyją dla Chrystusa, dla Jego Kościoła i dla świata, który On miłuje, oczekując w nadziei na objawienie się nowego stworzenia Bożego oraz na czas, gdy Bóg będzie wszystkim we wszystkim (Rz 8,18-24; 1 Kor 15,22-28. 49-57) [Dokument z Limy, nr 9]. Chrzt w Chrystusie jest wezwaniem dla Kościołów, aby przeżyły swoje podziały i w widzialny sposób zmanifestowały swoją wspólnotę.

Niżej podpisane Kościoły uroczyście uznają ważność chrztu świętego udzielonego przez duchownego tych Kościołów:

Kościół Ewangelicko-Augsburski

Kościół Ewangelicko-Methodystyczny

Kościół Ewangelicko-Reformowany

Kościół Katolicki

Kościół Polskokatolicki

Kościół Starokatolicki Mariawitów

Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny

SPIS TREŚCI

Część I: Wprowadzenie

1. Słowo polskiego zespołu redakcyjnego	3
2. Tekst biblijny	6
3. Wprowadzenie do tematu roku 2020	8
4. Ekumeniczna sytuacja na Malcie	11

Część II: Nabożeństwo ekumeniczne

1. Wprowadzenie do nabożeństwa	17
2. Porządek nabożeństwa	18

Część III: Refleksje biblijne i modlitwy na poszczególne dni Tygodnia

DZIEŃ PIERWSZY – sobota, 18 stycznia 2020	31
DZIEŃ DRUGI – niedziela, 19 stycznia 2020	34
DZIEŃ TRZECI – poniedziałek, 20 stycznia 2020	36
DZIEŃ CZWARTY – wtorek, 21 stycznia 2020	39
DZIEŃ PIĄTY – środa, 22 stycznia 2020	42
DZIEŃ SZÓSTY – czwartek, 23 stycznia 2020	45
DZIEŃ SIÓDMY – piątek, 24 stycznia 2020	48
DZIEŃ ÓSMY – sobota, 25 stycznia 2020	51

Część IV: Materiały pomocnicze

1. Modlitwa wiernych	55
2. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan	64
3. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan	66
4. „Sakrament Chrztu znakiem jedności”. Deklaracja Kościołów w Polsce na progu Trzeciego Tysiąclecia	73

